

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Proj. No: 2022-1-ES01-KA220-ADU-000085390

Adults for Future!

Κοινότητα πρακτικής για ένα πλαίσιο
ενδυνάμωσης των ηλικιωμένων στον
περιβαλλοντικό ακτιβισμό

Polygonal

Σκεφτείτε το περιβάλλον πριν εκτυπώσετε

Περιεχόμενα

1. Adults For Future: Εισαγωγή	4
1.1 Σχετικά με εμάς	4
2. Πράσινος Ακτιβισμός και βιώσιμη διαβίωση	6
2.1 Προστασία της βιοποικιλότητας	7
2.2 Ακτιβισμός για τη κλιματική αλλαγή	7
2.3 Διαχείριση αποβλήτων	8
2.4 Πράσινα κινήματα	9
3. Βιώσιμη διαβίωση: το βιώσιμο αποτύπωμα των ατομικών καθημερινών μας δράσεων	9
3.1 Βιώσιμη διαβίωση και αγορές	10
3.2 Κατανάλωση ενέργειας	10
3.3 Πράσινες επενδύσεις	11
3.4 ΥΤεχνολογική χρήση	11
4. Δέσμευση για τη κλιματική αλλαγή: ΕΕ	12
4.1 Ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στους ηλικιωμένους	13
4.2 Ο ρόλος της εκπαίδευσης ενηλίκων στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη κλιματική αλλαγή	14
5. Προχωρώντας προς την πράσινη ένταξη σε κάθε χώρα	15
5.1 Εθνική επισκόπηση: Ισπανία	16
5.2 Εθνική επισκόπηση: Κύπρος	20
5.3 Εθνική επισκόπηση: Πορτογαλία	24
5.4 Εθνική επισκόπηση: Ιταλία	28
6. Πως οι ενήλικες και οι εκπαιδευτές ενηλίκων αντιμετωπίζουν	31
6.1 Ισπανία	34
6.2 Κύπρος	36
6.3 Πορτογαλία	37
6.4 Ιταλία	38
7. Εκπαίδευση ενηλίκων για τον Πράσινο Ακτιβισμό και την Αειφορία- πλαίσιο ικανοτήτων	40
8. Μεθοδολογία ενδυνάμωσης ηλικιωμένων στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό στις καθημερινές πρακτικές	49
Παραρτήματα	52
Ισπανία	52
Κύπρος	1
Πορτογαλία	1
Ιταλία	1
Ερωτηματολόγιο πεδίου - ενήλικες	1
Ερωτηματολόγιο πεδίου- εκπαιδευτές ενηλίκων	1

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Adults *for* **Future**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Adults for Future - Κοινότητα πρακτικής

1. Adults For Future: Εισαγωγή

Η πράσινη μετάβαση είναι ένα κρίσιμο θέμα στην Ευρώπη, καθώς η ήπειρος στοχεύει να γίνει κλιματικά ουδέτερη έως το 2050. Ενώ δίνεται μεγάλη έμφαση στις δράσεις των νέων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, είναι σημαντικό να μην παραβλέπεται ο ρόλος των μεγαλύτερων σε ηλικία ενηλίκων. Για να εξασφαλιστεί μια πιο διαφοροποιημένη και δίκαιη προσέγγιση, πρέπει να υποστηριχθούν τα κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων και εκείνα που εμπλέκουν τους ενήλικες σε δραστηριότητες αναψυχής και κοινωνικές δραστηριότητες. Αυτό το έργο αποσκοπεί στην παροχή νέων ικανοτήτων και στη δημιουργία μιας κοινής στρατηγικής για τη συμμετοχή των ηλικιωμένων στη δράση για την κλιματική αλλαγή, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες τους και τα πλαίσια των τοπικών κοινοτήτων. Ο στόχος είναι να γίνουν οι ηλικιωμένοι ενήλικες ενεργοί συντελεστές μιας πιο πράσινης κοινωνίας πέρα από τους τοίχους των κέντρων.

1.1 Σχετικά με εμάς

DomSpain

Το DomSpain είναι ένα κέντρο εκπαίδευσης και κατάρτισης που δραστηριοποιείται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ξεκίνησε το 2008 από μια ομάδα δασκάλων και εκπαιδευτικών που πίστευαν ότι η εκπαίδευση και η μάθηση είναι μια πολύ πιο βιωματική διαδικασία από αυτή που προσφέρει το επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα, και σήμερα έχει γίνει ένας κόμβος και ένα δίκτυο εκπαιδευτών, καθηγητών, μαθητών, επιχειρηματιών και, γενικά, επαγγελματιών που θεωρούν την εκπαίδευση ως μια συνεχή, δια βίου διαδικασία, προσβάσιμη σε όλους.

Προσφέρουμε ποικίλες υπηρεσίες όχι μόνο στην στενότερη κοινότητά μας, αλλά και σε εθνικούς και διεθνείς δημόσιους και ιδιωτικούς τομείς- πάντα με όραμα να ενδυναμώσουμε άτομα και οργανισμούς να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες, ικανότητες και τεχνογνωσία για να βρουν τους πόρους που χρειάζονται για να εκπληρώσουν τις προσωπικές ή επαγγελματικές τους φιλοδοξίες. Η DomSpain προσφέρει δραστηριότητες κατάρτισης πρόσωπο με πρόσωπο και σε απευθείας σύνδεση χάρη σε μια ομάδα που αποτελείται από περισσότερους από 40 εκπαιδευτικούς, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και λειτουργούς νεολαίας,

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

μεταφραστές και εμπειρογνώμονες ΤΠΕ. Το Τμήμα Εκπαίδευσης αναπτύσσει εκπαιδευτικά προγράμματα σε τέσσερις κύριες κατευθύνσεις: μαθήματα και εργαστήρια, επαγγελματική εκπαίδευση, εκπαιδεύσεις για εκπαιδευτικούς και εξωσχολικές δραστηριότητες.

Eurosuccess

Είμαστε ένας οργανισμός παροχής συμβουλών και κατάρτισης που αποτελείται από μια δυναμική ομάδα νέων ατόμων με εμπειρία στη διαχείριση έργων, την έρευνα, την κατάρτιση και την εκπαιδευτική ανάπτυξη. Το όραμά μας είναι να προσφέρουμε υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες στο Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα στην Κύπρο και στο εξωτερικό, να ενισχύσουμε και να ενδυναμώσουμε την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων μέσω της:

- Προώθηση της καινοτομίας και της εκπαίδευσης
- Αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και ανάπτυξη δεσμών με ερευνητικά ιδρύματα
- Εκμετάλλευση και συνδρομή για αξιοποίηση χρηματοδοτικών σχημάτων και ευκαιριών

Μέσω αυτών των δραστηριοτήτων, η αποστολή μας είναι να γίνουμε ένας από τους κορυφαίους οργανισμούς στην Κύπρο που ειδικεύονται σε αυτούς τους βασικούς τομείς. Η φιλοσοφία της Eurosucccess Consulting αγκαλιάζεται μέσα από τις ακόλουθες τέσσερις αρχές: Εκτέλεση, Αναθεώρηση, Βελτίωση και Επανασχεδιασμός. Μέσω αυτής της προσέγγισης, η Eurosucccess στοχεύει στη συνεχή βελτίωση των συμβουλευτικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων της.

RightChallenge

Η RightChallenge Association είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση που έχει ως στόχο την προώθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ως μέσο κοινωνικής ένταξης και ισότητας. Το RightChallenge προσπαθεί να προωθήσει τις βιώσιμες αξίες και να αλλάξει τις στάσεις απέναντι στο περιβάλλον, προκειμένου να προετοιμάσει τους ανθρώπους να ασκήσουν συνειδητή, δυναμική και ενημερωμένη ιδιότητα του πολίτη. Συνεργαζόμαστε στενά με τοπικά και περιφερειακά συνδικαλιστικά κινήματα, ΜΚΟ και δήμους για την προώθηση της ευαισθητοποίησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Υλοποιούμε επίσης προγράμματα περιβαλλοντικού εθελοντισμού για την προώθηση της διατήρησης, της προστασίας της φύσης και της βιοποικιλότητας. Ενθαρρύνουμε

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

την ανάπτυξη καινοτόμων ιδεών που σέβονται τις περιβαλλοντικές αξίες και υποστηρίζουν τις αρχές της προστασίας της φύσης.

Polygonal

Είμαστε μια στενή, αυτόνομη, δημοκρατική κοινοτική οργάνωση που ιδρύθηκε για να διερευνήσει εναλλακτικές μορφές δέσμευσης στην περιοχή μας. Αποτελούμαστε από εκπαιδευτικούς, προγραμματιστές, σχεδιαστές, ακτιβιστές και λάτρεις του πολιτισμού και εδρεύουμε στο μικρό αγροτικό χωριό Cori, μόλις μια ώρα νότια της Ρώμης. Προσπαθούμε να εμπλέξουμε ανθρώπους όλων των ηλικιών στη συνεχή μάθηση και πιστεύουμε ακράδαντα στη μεταμορφωτική δύναμη της εκπαίδευσης και της ψηφιακής τεχνολογίας.

Πάνω απ' όλα, είμαστε μια ομάδα παθιασμένων ατόμων. Ως ανάδοχος του δήμου, λειτουργούμε τη δημόσια βιβλιοθήκη και το ιστορικό αρχείο στην περιοχή μας. Εκτός από τη διαχείριση αυτών των εγκαταστάσεων, φιλοξενούμε επίσης εργαστήρια και συντονίζουμε διεθνείς δραστηριότητες.

Το όνομά μας "Polygonal" αποτίνει φόρο τιμής στην πλούσια αρχαία ιστορία και τις παραδόσεις της πόλης μας και αντανακλά την ποικιλόμορφη τεχνογνωσία και τη δέσμευσή μας στον ακτιβισμό.

2. Πράσινος Ακτιβισμός και βιώσιμη διαβίωση

Ο πράσινος ακτιβισμός είναι η πρακτική της υποστήριξης και της ενεργού συμμετοχής σε δράσεις που προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορία. Αειφόρος τρόπος ζωής είναι η πρακτική της διαβίωσης με τρόπο που να ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες, μειώνοντας το οικολογικό αποτύπωμα και κάνοντας επιλογές που δίνουν προτεραιότητα στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Με αυτή την έννοια, "να είσαι ενεργός" σημαίνει να ασχολείσαι και με τα δύο.

Η έννοια του περιβαλλοντικού ακτιβισμού των ηλικιωμένων περιλαμβάνει όλες τις συμπεριφορές στις οποίες εμπλέκονται οι ενήλικες για την αντιμετώπιση της

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Ο ακτιβισμός μπορεί να λάβει πολλές μορφές, από τη συμμετοχή σε περιβαλλοντικά κινήματα μέχρι εθελοντικά προγράμματα και δραστηριότητες υπεράσπισης.

2.1 Προστασία της βιοποικιλότητας

Η προστασία της βιοποικιλότητας περιλαμβάνει τη διατήρηση και συντήρηση της ποικιλίας των φυτικών και ζωικών ειδών που υπάρχουν σε ένα συγκεκριμένο οικοσύστημα. Ως μέρος του πράσινου ακτιβισμού, περιλαμβάνεται η λήψη μέτρων για την πρόληψη της απώλειας της βιοποικιλότητας λόγω ανθρώπινων δραστηριοτήτων, όπως η καταστροφή των οικοτόπων, η ρύπανση και η κλιματική αλλαγή. Για την προστασία της βιοποικιλότητας, τα άτομα και οι οργανισμοί μπορούν να προωθήσουν βιώσιμες πρακτικές, όπως η μείωση των αποβλήτων και της ρύπανσης, η υποστήριξη των προσπαθειών διατήρησης και η υπεράσπιση αυστηρότερων περιβαλλοντικών κανονισμών. Επιπλέον, μπορούν να καταβληθούν προσπάθειες για την προστασία και την αποκατάσταση των φυσικών ενδιαιτημάτων και τη μείωση των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην άγρια ζωή και τα οικοσυστήματά της.

2.2 Ακτιβισμός για τη κλιματική αλλαγή

Συχνά πιστεύεται ότι η νεότερη γενιά είναι εκείνη που ασχολείται κυρίως με την υποστήριξη του αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής μέσω του ακτιβισμού. Όλο και περισσότεροι νέοι άνθρωποι συμμετέχουν στο κίνημα για θετική αλλαγή, προωθώντας μια αφήγηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις της, διαδίδοντας την ευαισθητοποίηση και παρακινώντας άλλους να αναλάβουν δράση, καθώς και υποστηρίζοντας την ανάπτυξη πολιτικής για το κλίμα και θέτοντας τους πολιτικούς προ των ευθυνών τους.

Η έξοδος στους δρόμους για να διαδηλώσουν είναι ένας τρόπος για να προσεγγίσουν ένα ευρύ κοινό, να μοιραστούν καλές πρακτικές και να ενθαρρύνουν τους άλλους να ενεργούν πιο βιώσιμα στην καθημερινή τους ζωή.

Ωστόσο, οι ενήλικες ανησυχούν επίσης για την κλιματική αλλαγή και ο κοινωνικός τους ρόλος είναι καθοριστικός για την επίτευξη αποτελεσμάτων: για παράδειγμα, πολλοί νέοι που συμμετέχουν στο κίνημα για την κλιματική αλλαγή δεν μπορούν να ψηφίσουν

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

λόγω της ηλικίας τους, ενώ οι ενήλικες μπορούν να το κάνουν και να αλλάξουν ένα κράτος σε μεγάλους αριθμούς.

Οι ακτιβιστές της κλιματικής αλλαγής δεν είναι τόσο διαδεδομένοι μεταξύ των ενηλίκων, αλλά υπάρχουν κάποιοι: για παράδειγμα, η Elders Climate Action είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση που έχει ως στόχο να κινητοποιήσει τους ηλικιωμένους σε όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Μέσω της συνηγορίας, εργάζονται για την προώθηση ισχυρών πολιτικών που μειώνουν τα αέρια του θερμοκηπίου.

Elders Climate Action. (2021, July 12). About Us - Elders Climate Action.

<https://www.eldersclimateaction.org/aboutus/>

How Do Climate Change Views Differ by Generation? | ASA Generations. (2022, June 22). ASA Generations.

<https://generations.asaging.org/how-do-climate-change-views-differ-generation>

2.3 Διαχείριση αποβλήτων

Η διαχείριση των αποβλήτων συμβάλλει στην κυκλική οικονομία, καθώς προωθεί την επαναχρησιμοποίηση των υλικών. Τα απόβλητα αποκτούν μεγαλύτερη αξία, καθώς δεν είναι απλώς ένα απόβλητο, αλλά μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν άμεσα ή να μετατραπούν σε νέες πρώτες ύλες.

Σε ατομικό επίπεδο, ο πολίτης μπορεί να συμβάλει στη διαχείριση των αποβλήτων με τα οργανικά απόβλητα και τα αστικά απόβλητα. Σε πολλές πόλεις, η διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων έχει οδηγήσει σε μια αυξημένη ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σχετικά με την αξία των υλικών μέσω της διαφοροποιημένης συλλογής αποβλήτων, καθιστώντας τους πολίτες ενεργό μέρος στην προστασία του περιβάλλοντος σε περιβαλλοντικό επίπεδο.

Σε οικιακό επίπεδο, τα οργανικά απόβλητα μπορούν επίσης να επεξεργαστούν και να επαναχρησιμοποιηθούν ως λίπασμα για τους κήπους, εφαρμόζοντας μια διαδικασία οικιακής κυκλικής οικονομίας.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Waste management. (n.d.). European Environment Agency.
<https://www.eea.europa.eu/themes/waste/waste-management>

2.4 Πράσινα κινήματα

Τα πράσινα κινήματα έχουν αποκτήσει δυναμική παγκοσμίως και η Ευρώπη δεν αποτελεί εξαίρεση. Τα κινήματα αυτά επιδιώκουν να προωθήσουν την ευαισθητοποίηση, τη δράση και την υπευθυνότητα προς την κατεύθυνση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Με την αυξανόμενη ανησυχία της κοινής γνώμης για την κλιματική αλλαγή, τα πράσινα κινήματα έχουν αναδειχθεί ως μέσο πίεσης προς τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις ώστε να δώσουν προτεραιότητα στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Τα πράσινα κινήματα έχουν επίσης συμβάλει καθοριστικά στην έμπνευση ατομικής δράσης και στην ευαισθητοποίηση για βιώσιμες πρακτικές διαβίωσης. Είναι σημαντικό να ηγηθούμε της αλλαγής προς ένα πιο πράσινο μέλλον και να στοχεύσουμε στην υποστήριξη αυτών των κινήματων προσφέροντας ευκαιρίες στους ηλικιωμένους να συμβάλουν σημαντικά στον σκοπό αυτό. Συγκεκριμένα παραδείγματα μπορεί να είναι:

- Συμμετέχετε σε πράσινα κινήματα όπως το Fridays for Future.
- Υποστήριξη βιώσιμες πρωτοβουλίες στις κοινότητες, όπως κοινοτικούς κήπους, προγράμματα ανακύκλωσης ή έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

3. Βιώσιμη διαβίωση: το βιώσιμο αποτύπωμα των ατομικών καθημερινών μας δράσεων

Οι ατομικές δράσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Είναι σημαντικό να υποστηριχθούν πρακτικές βιώσιμες διαβίωσης, δίνοντας τη δυνατότητα στους ηλικιωμένους να υιοθετήσουν βιώσιμες συνήθειες στην καθημερινή τους ζωή. Παρέχοντας εκπαίδευση και πόρους, μπορεί κανείς να στοχεύσει στην ενθάρρυνση βιώσιμων συνηθειών, όπως η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων μεταφοράς και η μείωση των αποβλήτων. Εστιάζοντας σε ατομικές δράσεις,

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

επιδιώκεται η δημιουργία μιας πιο ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής προσέγγισης της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας στην Ευρώπη. Ο απώτερος στόχος είναι να εμπνεύσει περισσότερους ανθρώπους να κάνουν συνειδητές επιλογές και να μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα τους.

3.1 Βιώσιμη διαβίωση και αγορές

Ο αντίκτυπός μας στο περιβάλλον εξαρτάται από τις μικρές ενέργειες που κάνουμε καθημερινά. Μπορούμε να επιλέξουμε περισσότερο ή λιγότερο βιώσιμες επιλογές στις καθημερινές μας ενέργειες. Όταν πηγαίνουμε για ψώνια μπορούμε να αγοράζουμε προϊόντα χύμα, όχι προσυσκευασμένα, όπως επίσης μπορούμε να ελέγχουμε την προέλευση των προϊόντων και να επιλέγουμε αυτά που παράγονται τοπικά. Πριν αγοράσουμε νέα ρούχα μπορούμε να εκτιμήσουμε την πραγματική ανάγκη, όπως ακριβώς μπορούμε να δώσουμε νέα ζωή σε ρούχα που δεν φοράμε πια. Μπορούμε να επιλέξουμε να είμαστε όσο το δυνατόν λιγότερο πλαστικοί, αγοράζοντας επαναχρησιμοποιήσιμα μεταλλικά κουτιά, αποφεύγοντας τα νωπά συσκευασμένα προϊόντα, αγοράζοντας υγρό απορρυπαντικό και γενικά προτιμώντας επαναχρησιμοποιήσιμα και ανθεκτικά υλικά ή υλικά που μπορούν να κομποστοποιηθούν. Είναι επίσης δυνατό να είμαστε πιο πράσινοι όσον αφορά τις μεταφορές, επιλέγοντας το τρένο αντί για το αεροπλάνο ή επιλέγοντας να περπατάμε ή να κάνουμε ποδήλατο σε μικρές καθημερινές αποστάσεις αντί να οδηγούμε. Μια άλλη καλή πρακτική είναι η μετάδοση των δικών μας παραδόσεων όσον αφορά τα υλικά, τις χρήσεις και τις συνήθειες στις νέες γενιές, ώστε να διασφαλιστεί η ιστορική συνέχεια στη χρήση εργαλείων που μπορούν να προσαρμοστούν για νέες χρήσεις και να δημιουργηθεί διάλογος μεταξύ των γενεών.

3.2 Κατανάλωση ενέργειας

Η ενεργειακή συνείδηση έχει τρεις επιπτώσεις: εξοικονόμηση ενέργειας, μείωση των λογαριασμών κοινής ωφέλειας και μείωση του αποτυπώματος άνθρακα.

Μπορείτε να μειώσετε την κατανάλωση ενέργειας με μικρές καθημερινές ενέργειες, όπως το να βγάζετε τις ηλεκτρικές συσκευές από την πρίζα, να αποφεύγετε να αφήνετε την τηλεόραση σε κατάσταση αναμονής, να σβήνετε τα φώτα στα δωμάτια που δεν

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

χρησιμοποιείτε, να πλένετε τα ρούχα στο οικολογικό πρόγραμμα και στους 30 βαθμούς το πολύ και να χρησιμοποιείτε το πλυντήριο πιάτων και το πλυντήριο ρούχων μόνο όταν είναι γεμάτα.

3.3 Πράσινες επενδύσεις

Οι πράσινες επενδύσεις γίνονται όλο και πιο δημοφιλείς τα τελευταία χρόνια, καθώς πολλοί επενδυτές επιθυμούν να στηρίξουν περιβαλλοντικά βιώσιμες πρωτοβουλίες. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει επενδύσεις σε κεφάλαια που δίνουν προτεραιότητα σε βιώσιμες εταιρείες ή τομείς, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή η καθαρή τεχνολογία. Επιπλέον, τα πράσινα συνταξιοδοτικά προγράμματα έχουν αναδειχθεί ως μέσο ευθυγράμμισης των συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων με βιώσιμες αξίες. Οι φιλανθρωπικές δωρεές σε ιδρύματα που επικεντρώνονται στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα είναι επίσης ένας τρόπος για τους ηλικιωμένους να υποστηρίξουν το πράσινο κίνημα στην Ευρώπη. Επενδύοντας σε βιώσιμες πρωτοβουλίες, οι ηλικιωμένοι μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος για τις επόμενες γενιές.

3.4 UΤεχνολογική χρήση

Η χρήση της τεχνολογίας αποτελεί βασική πτυχή της καθημερινότητας και υπάρχουν πολλοί τρόποι με τους οποίους οι ηλικιωμένοι μπορούν να συμβάλουν σε μια πιο βιώσιμη προσέγγιση της τεχνολογίας. Η ανακαίνιση υλικών, όπως υπολογιστών ή smartphones, είναι ένας πολύ καλός τρόπος για τη μείωση των ηλεκτρονικών αποβλήτων και την παράταση της διάρκειας ζωής της τεχνολογίας. Η μεταχειρισμένη τεχνολογία είναι επίσης μια επιλογή και πολλές εταιρείες προσφέρουν πλέον πιστοποιημένες ανακαινισμένες συσκευές. Η επιλογή ανθεκτικών υλικών για την τεχνολογία, όπως μπαταρίες μεγάλης διάρκειας ή φιλικά προς το περιβάλλον υλικά, μπορεί επίσης να συμβάλει σε μια πιο βιώσιμη προσέγγιση της τεχνολογίας. Υιοθετώντας αυτές τις πρακτικές, οι ηλικιωμένοι μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση μιας πιο βιώσιμης και υπεύθυνης προσέγγισης της τεχνολογικής χρήσης στην Ευρώπη.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

4. Δέσμευση για τη κλιματική αλλαγή: ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι παγκόσμιος ηγέτης στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής και έχει δεσμευτεί σθεναρά για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ως μία από τις απαντήσεις της στην κλιματική αλλαγή το 2019, η ΕΕ ενέκρινε την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία: ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για να καταστήσει την κοινωνία της ΕΕ ευημερούσα και δίκαιη, να μην αφήσει κανέναν πίσω, να καταστήσει την οικονομία βιώσιμη και να επιτύχει την κλιματική ουδετερότητα (καθαρές μηδενικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου) έως το 2050.

Για την επίτευξη των στόχων της, καλύπτει οκτώ τομείς πολιτικής: Ενέργεια, Κλίμα, Γεωργία, Βιομηχανία, Περιβάλλον, Μεταφορές, Χρηματοδότηση και Καινοτομία.

Η συμφωνία δεν αποτελεί από μόνη της νομοθεσία, αλλά μάλλον έναν οδικό χάρτη δράσεων που πρέπει να αναληφθούν για να καταστεί βιώσιμη. Έχει ήδη σημειωθεί κάποια πρόοδος σε καθέναν από τους οκτώ προαναφερόμενους τομείς και έχουν δημοσιευθεί διάφορα έγγραφα στρατηγικής σχετικά με την παραγωγή τροφίμων, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τις πολιτικές για τη βιομηχανία και την ψηφιοποίηση, οι οποίες θεωρούνται πυλώνες της Πράσινης Συμφωνίας.

Ένα από τα βασικά στοιχεία της Πράσινης Συμφωνίας είναι η δέσμευση της ΕΕ να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΕΕ έχει καθορίσει μια σειρά από πολιτικές και μέτρα, μεταξύ των οποίων:

1. Το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ): Αυτό είναι ένα σύστημα ανώτατων ορίων και εμπορίας που περιορίζει την ποσότητα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (CO₂) που μπορούν να εκπέμπονται από ορισμένες βιομηχανίες, όπως η ηλεκτροπαραγωγή και η μεταποίηση. Οι εταιρείες μπορούν να αγοράζουν και να πωλούν δικαιώματα εκπομπών και έχουν κίνητρο να μειώσουν τις εκπομπές τους.
2. Ο κανονισμός για τον καταμερισμό των προσπαθειών: Θέτει δεσμευτικούς στόχους μείωσης του CO₂ για κάθε κράτος μέλος της ΕΕ για τομείς όπως οι μεταφορές, τα κτίρια και η γεωργία.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

3. Η οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Θέτει ως στόχο για την ΕΕ να προέρχεται τουλάχιστον το 32% της ενεργειακής της κατανάλωσης από ανανεώσιμες πηγές μέχρι το 2030.
4. Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση: Αποσκοπεί στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην ΕΕ, θέτοντας δεσμευτικούς στόχους για την εξοικονόμηση ενέργειας.
5. Εκτός από αυτές τις πολιτικές, η ΕΕ υποστηρίζει επίσης την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και τη μετάβαση σε μια πιο βιώσιμη οικονομία μέσω πρωτοβουλιών όπως το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας "Ορίζοντας Ευρώπη" και το Ταμείο για τη δίκαιη μετάβαση, το οποίο παρέχει στήριξη σε περιφέρειες και βιομηχανίες που επηρεάζονται περισσότερο από τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Εκτός από αυτές τις πολιτικές, η ΕΕ υποστηρίζει επίσης την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και τη μετάβαση σε μια πιο βιώσιμη οικονομία μέσω πρωτοβουλιών όπως το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας "Ορίζοντας Ευρώπη" και το Ταμείο για τη δίκαιη μετάβαση, το οποίο παρέχει στήριξη σε περιφέρειες και βιομηχανίες που επηρεάζονται περισσότερο από τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Η ΕΕ συνεργάζεται επίσης ενεργά με άλλες χώρες και περιφέρειες για την προώθηση παγκόσμιας δράσης για την κλιματική αλλαγή, για παράδειγμα μέσω της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC) και της Συμφωνίας του Παρισιού. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να παρέχει οικονομική και τεχνική στήριξη στις αναπτυσσόμενες χώρες για να τις βοηθήσει να μειώσουν τις εκπομπές CO₂ και να προσαρμοστούν στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Συνολικά, η δραστηριοποίηση της ΕΕ στον τομέα της κλιματικής αλλαγής αντανάκλα την ισχυρή δέσμευσή της για ένα βιώσιμο μέλλον και τον ηγετικό της ρόλο στην προώθηση παγκόσμιας δράσης για την αντιμετώπιση μιας από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εποχής μας

4.1 Ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στους ηλικιωμένους

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στους ηλικιωμένους. Καθώς η θερμοκρασία της γης αυξάνεται, οι ηλικιωμένοι είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στη

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

θερμοπληξία και σε άλλες ασθένειες που σχετίζονται με τη ζέστη. Μπορεί επίσης να υποφέρουν από την κακή ποιότητα του αέρα, η οποία μπορεί να επιδεινώσει αναπνευστικές παθήσεις όπως το άσθμα και η ΧΑΠ. Επιπλέον, οι ηλικιωμένοι ενήλικες μπορεί να διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο τραυματισμού ή θανάτου κατά τη διάρκεια ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως κύματα καύσωνα, τυφώνες και πλημμύρες. Η κλιματική αλλαγή μπορεί επίσης να επιδεινώσει υφιστάμενες παθήσεις όπως η αρθρίτιδα, καθιστώντας δυσκολότερη τη μετακίνηση των ηλικιωμένων.

Ένα άλλο σενάριο από το οποίο μπορεί να υποφέρουν οι ηλικιωμένοι είναι ο εκτοπισμός, καθώς μπορεί να αναγκαστούν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας, των πυρκαγιών ή άλλων καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα. Μπορεί επίσης να πληγούν από επισιτιστική ανασφάλεια λόγω αποτυχιών στις καλλιέργειες ή αλλαγών στα καιρικά φαινόμενα. Αυτά τα σενάρια μπορεί να οδηγήσουν σε κοινωνική απομόνωση, κατάθλιψη και μπορεί να επηρεάσουν την ποιότητα ζωής των ηλικιωμένων.

Fuente: Convención Marco de las Naciones Unidas sobre el Cambio Climático. (2019). Acción climática y tendencias de apoyo.

https://unfccc.int/sites/default/files/resource/Climate_Action_Support_Trends_2019.pdf

4.2 Ο ρόλος της εκπαίδευσης ενηλίκων στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη κλιματική αλλαγή

Η εκπαίδευση ενηλίκων είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση της δράσης για το κλίμα, επειδή ενδυναμώνει τα άτομα με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να αναλάβουν δράση για την κλιματική αλλαγή. Μέσω των προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, τα άτομα μπορούν να μάθουν για τα αίτια και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, καθώς και για τις βέλτιστες πρακτικές μετριασμού και προσαρμογής στις επιπτώσεις της. Οι γνώσεις αυτές μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις στην καθημερινή τους ζωή, όπως η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, η επιλογή βιώσιμων τρόπων μεταφοράς και οι φιλικές προς το περιβάλλον καταναλωτικές επιλογές.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Η εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη μπορεί να προωθήσει βιώσιμες συμπεριφορές, να διευκολύνει την αλλαγή συμπεριφοράς και να προωθήσει μια κουλτούρα βιωσιμότητας, ιδίως μεταξύ των γενεών. Στην πραγματικότητα, η εκπαίδευση ενηλίκων θα πρέπει πραγματικά να αφορά την ενδυνάμωση των ατόμων ανάλογα με τις ικανότητές τους και τα περιουσιακά στοιχεία του πλαισίου τους.

Μέσω μιας πιο διαφοροποιημένης προσέγγισης του πράσινου ακτιβισμού, τα άτομα μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις στην καθημερινή τους ζωή. Οι αποφάσεις αυτές περιλαμβάνουν τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, την επιλογή βιώσιμων τρόπων μεταφοράς και φιλικών προς το περιβάλλον καταναλωτικών επιλογών. Επιπλέον, τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων μπορούν να επικεντρωθούν σε άλλα θέματα που υποστηρίζουν την ευαισθητοποίηση για την κλιματική αλλαγή, όπως οι τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Υπό αυτή την έννοια, παρέχοντας στα άτομα μια ολοκληρωμένη κατανόηση αυτών των ζητημάτων, η εκπαίδευση ενηλίκων μπορεί να συμβάλει στην προώθηση μιας κουλτούρας βιωσιμότητας που υποστηρίζει τη δράση για το κλίμα και ταυτόχρονα να κάνει τα άτομα να συνειδητοποιήσουν τις πολύπλοκες συνδέσεις του κόσμου γύρω τους.

5. Προχωρώντας προς την πράσινη ένταξη σε κάθε χώρα

Η διασφάλιση της ευημερίας των ατόμων σε μεγαλύτερη ηλικία αποτελεί βασικό στοιχείο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Η ΕΕ αναγνωρίζει τη σημασία της διάδοσης περιβαλλοντικών πληροφοριών και της ευαισθητοποίησης όλων των ηλικιακών ομάδων.

Για να επιτευχθεί αυτό, εφαρμόζονται διάφορα προγράμματα που ενθαρρύνουν τη διάδοση της γνώσης σχετικά με τις βιώσιμες πρακτικές, αυξάνοντας έτσι την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Επιπλέον, η συμμετοχικότητα αποτελεί βασικό στόχο στην εφαρμογή περιβαλλοντικών μέτρων. Η ΕΕ στοχεύει στην απλούστευση της χρήσης των βιώσιμων υπηρεσιών, καθιστώντας τις προσιτές και προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ηλικιωμένων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Με την αντιμετώπιση των αναγκών των διαφόρων ηλικιακών ομάδων, η ΕΕ διασφαλίζει ότι οι πράσινες πρωτοβουλίες είναι χωρίς αποκλεισμούς και επωφελείς για όλους. Είναι προφανές ότι οι νέοι είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι και ενημερωμένοι για τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής, καθώς θα είναι τα κύρια θύματα και οι μελλοντικές γενιές θα υποστούν τις επιπτώσεις της. Ωστόσο, οι ενήλικες έχουν επίσης καίριο ρόλο να διαδραματίσουν, καθώς αποτελούν μέρος του συστήματος και έχουν την κοινωνική υποχρέωση να αναλάβουν δράση για τη βελτίωση της δικής τους γενιάς και των μελλοντικών γενεών.

5.1 Εθνική επισκόπηση: Ισπανία

Σύμφωνα με την τελευταία έρευνα (Μάρτιος 2023) του Ισπανικού Κέντρου Κοινωνιολογικών Ερευνών (CIS), το 72,6% των Ισπανών πιστεύει ότι η κλιματική αλλαγή είναι ένα πολύ σοβαρό ή αρκετά σοβαρό πρόβλημα και το 86,6% πιστεύει ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες (βιομηχανία, αυτοκίνητα, αέρια, κατασκευές, κατανάλωση κ.λπ.) επηρεάζουν την κλιματική αλλαγή σε μεγάλο ή σημαντικό βαθμό. Παραδόξως, όταν αναλύουμε τα αποτελέσματα ανά ηλικία, οι ηλικίες από 65 έως 74 ετών ανησυχούν περισσότερο, ακολουθούμενοι από τις ηλικίες 55-64 ετών. Ακολουθεί το ποσοστό των ατόμων ανά ηλικιακή ομάδα που δήλωσαν ότι ανησυχούν πολύ ή αρκετά για την κλιματική αλλαγή:

Ηλικιακή ομάδα	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	66-74	75+
% των ατόμων που ανησυχούν για την κλιματική αλλαγή σε μεγάλο ή σημαντικό βαθμό	75.3	70.3	68.2	67.7	76.9	79.3	73.5

Το 80,3% των ερωτηθέντων επιβεβαίωσαν ότι έχουν αλλάξει κάποιες από τις καθημερινές τους πρακτικές για να προσπαθήσουν να επιβραδύνουν ή να μειώσουν την κλιματική αλλαγή. Όσον αφορά τις ηλικιακές ομάδες, τα άτομα ηλικίας 25-34 ετών

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

είναι εκείνα που άλλαξαν τις συνήθειές τους περισσότερο, ακολουθούμενα από τα άτομα ηλικίας 55-64 ετών. Τα αναλυτικά αποτελέσματα έχουν ως εξής:

Ηλικιακή ομάδα	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	66-74	75+
% των ατόμων που άλλαξαν τις καθημερινές τους πρακτικές για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής	75.9	85.1	82.7	82.8	84.3	80.6	66.5

Οι κύριες πρακτικές για τη μείωση ή την επιβράδυνση της κλιματικής αλλαγής που εισήγαγαν οι άνθρωποι στην καθημερινή τους ζωή τα τελευταία δύο χρόνια είναι:

Εισαχθεισες αλλαγές	Total de personas (%)	18-24 (%)	25-34 (%)	35-44 (%)	45-54 (%)	55-64 (%)	65-74 (%)	75+ (%)
Ανακύκλωση οικιακών αποβλήτων και απορριμμάτων	57.7	59.4	56.8	56.7	56.7	58.1	60.3	56.8
Διακοπή χρήσης αυτοκινήτων	22.1	14.1	21.7	25.2	25.3	26.1	21.6	11.2
Έλεγχος της κατανάλωσης ενέργειας στο σπίτι (φώτα, συσκευές, θέρμανση, κλπ.)	20	12.7	14.8	21.0	25.4	19.5	21.1	19.6

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Χρήση σημόσιων μέσων μεταφοράς	13,1	36.3	19.5	11.9	8.4	13.7	7.9	4.4
Έλεγχος της οικιακής κατανάλωσης νερού	13	10.3	9.7	13.0	10.3	11.6	17.0	21.2

Σε γενικές γραμμές, παρά τις κάποιες διαφορές στην ευαισθητοποίηση για την κλιματική αλλαγή μεταξύ των διαφόρων ηλικιακών ομάδων στην Ισπανία, φαίνεται να υπάρχει μια γενικευμένη ανησυχία για το θέμα. Μερικές φορές η ευαισθητοποίηση και η ανησυχία για την κλιματική αλλαγή είναι ακόμη μεγαλύτερη μεταξύ των ηλικιωμένων από ό,τι μεταξύ των νεότερων γενεών.

Τα δεδομένα από την άλλη μελέτη που διεξήχθη από την Ideara Investigación (2021) επιβεβαιώνουν την επικράτηση των δράσεων που σχετίζονται με την κατανάλωση, σε αντίθεση με άλλες που σχετίζονται περισσότερο με τη συμμετοχή στην κοινότητα και τον κοινωνικό ακτιβισμό. Μια άλλη σημαντική μεταβλητή για τη συμμετοχή σε διαμαρτυρίες κατά της κλιματικής αλλαγής, εκτός από την εκπαίδευση και τις πολιτικές στάσεις, είναι η ηλικία, με τα άτομα κάτω των 25 ετών να είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα (21%) σε σύγκριση με τα άτομα ηλικίας 46-64 ετών (14,3%). Τα στοιχεία αυτά ενισχύουν την εικονογραφία των μέσων ενημέρωσης για τις πρόσφατες κινητοποιήσεις για το κλίμα και τις ομάδες που ηγούνται αυτών (Fridays for Future, Extinction Rebellion), οι οποίες συνδέονται με τη νεολαία και τους νέους.

Πηγές

CIS (2023). Barómetro de marzo 2023. Distribuciones marginales. Estudio nº3398.
https://www.cis.es/cis/opencm/EN/1_encuestas/estudios/ver.jsp?estudio=14695

IDEARA INVESTIGACIÓN (2021) La sociedad española ante el cambio climático. Percepción y comportamientos de la población.
<https://idearainvestigacion.es/experiencias-y-publicaciones/la-sociedad-espanola-ante-el-cambio-climatico-percepcion-y-comportamientos-en-la-poblacion/>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Μια καλή ιστορία ακτιβισμού μεταξύ των γενεών: "Ηλικιωμένοι και παιδιά εργάζονται μαζί για ένα πιο πράσινο μέλλον"

Το 2019, η ένωση ηλικιωμένων "l'Esplai de Reus" και η Σχολή Pompeu Fabra στο Reus ξεκίνησαν ένα κοινό πρόγραμμα που λειτουργεί άριστα εδώ και τέσσερα χρόνια. Κάθε εβδομάδα, ορισμένοι ηλικιωμένοι από τον σύλλογο πηγαίνουν στο σχολείο για να εργαστούν με τους μαθητές της τελευταίας τάξης σε έναν λαχανόκηπο. Η πρωτοβουλία συνδέει τους νέους μαθητές με τους ηλικιωμένους μέσα από μια συνάντηση με τη φύση. Είναι μια κίνηση που διδάσκει αξίες, γνώσεις και ενσυναίσθηση για τον πλανήτη.

Είναι μια καινοτομία για τη ζωή. Μας διδάσκει αυτό που είναι σημαντικό: δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς να ακούμε τους μεγαλύτερους και δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς να γνωρίζουμε από πού προέρχονται τα προϊόντα και πώς να τα προμηθευόμαστε. Δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς να γνωρίζουμε πώς να κάνουμε τον πλανήτη μας πιο βιώσιμο. Ο κήπος είναι μια αφορμή για να ακούσουμε τους μεγαλύτερους για το πώς να απαλλαγούμε από ένα παράσιτο και για να ακούσουν εκείνοι τα παιδιά, τα οποία επίσης έχουν πάντα πολλά να διδάξουν! Είναι μια αφορμή για να φέρουμε τις γενιές κοντά και να αμβλύνουμε τον υπάρχοντα διαχωρισμό.

Πηγές

Blog AMPA Escola Pompeu Fabra <https://agora.xtec.cat/escpompeureus/>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτή την ιστορία;

Βασικά συμπεράσματα από Ηλικιωμένοι και παιδιά συνεργάζονται για ένα πιο πράσινο μέλλον

- ηλικιωμένοι και παιδιά εργάζονται μαζί σε ένα έργο για έναν κήπο, για ένα πιο πράσινο μέλλον
- η πρωτοβουλία μεταδίδει αξίες, γνώσεις και βιωσιμότητα
- γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ των γενεών και προωθεί την αμοιβαία μάθηση

5.2 Εθνική επισκόπηση: Κύπρος

Η Κύπρος έχει εφαρμόσει αρκετές πράσινες πολιτικές τα τελευταία χρόνια με στόχο την προώθηση της βιωσιμότητας, τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την προστασία του περιβάλλοντος. Ορισμένες από αυτές είναι οι εξής:

- Στόχοι για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Η Κύπρος έχει θέσει ως στόχο την παραγωγή του 13% της ενέργειάς της από ανανεώσιμες πηγές και έχει εφαρμόσει διάφορες πολιτικές για την ενθάρρυνση της χρήσης της ηλιακής και της αιολικής ενέργειας.
- Διαχείριση αποβλήτων: έχουν εισαχθεί πολιτικές για τη μείωση των αποβλήτων και την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης, όπως το σύστημα "Πράσινων Πόντων" που επιβραβεύει τους πολίτες για την ανακύκλωση και το σύστημα "πληρώνω όσο πετάω" που χρεώνει τους πολίτες με βάση την ποσότητα των αποβλήτων που παράγουν.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Η αντίληψη αυτών των πράσινων πολιτικών από τους πολίτες της Κύπρου είναι γενικά θετική. Οι πολίτες συνειδητοποιούν όλο και περισσότερο την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα και πολλοί υποστηρίζουν τις κυβερνητικές προσπάθειες για την προώθηση της αειφορίας και τη μείωση των εκπομπών.

Ωστόσο, υπάρχουν επίσης ορισμένες προκλήσεις για την εφαρμογή πράσινων πολιτικών στην Κύπρο, όπως η έλλειψη χρηματοδότησης και υποδομών και η αντίσταση ορισμένων τομέων της κοινωνίας. Για παράδειγμα, υπήρξαν αντιδράσεις στην εισαγωγή του συστήματος "πληρώνω όσο πετάω" για τη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς ορισμένοι πολίτες θεωρούν ότι είναι άδικο ή πολύ δαπανηρό.

Οι ηλικιωμένοι ενήλικες στην Κύπρο ασχολούνται όλο και περισσότερο με τις πράσινες πρακτικές, καθώς αυξάνεται η συνειδητοποίηση της ανάγκης προστασίας του περιβάλλοντος και της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Πολλοί ηλικιωμένοι λαμβάνουν μέτρα για να μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα και να ζήσουν πιο βιώσιμα, τόσο στην προσωπική τους ζωή όσο και στις κοινότητές τους.

Ένας τρόπος με τον οποίο οι ηλικιωμένοι στην Κύπρο εμπλέκονται σε πράσινες πρακτικές είναι η υιοθέτηση πιο βιώσιμων συμπεριφορών στην καθημερινή τους ζωή. Για παράδειγμα, πολλοί ηλικιωμένοι μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας σβήνοντας τα φώτα και τις συσκευές όταν δεν τις χρησιμοποιούν, χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή το αυτοκίνητο και μειώνοντας τη χρήση νερού. Συμμετέχουν επίσης σε βιώσιμες πρακτικές διατροφής, όπως η μείωση της κατανάλωσης κρέατος, η αγορά τοπικών προϊόντων και η μείωση των αποβλήτων τροφίμων.

Ένας άλλος τρόπος με τον οποίο οι ηλικιωμένοι στην Κύπρο εμπλέκονται σε πράσινες πρακτικές είναι ο εθελοντισμός και οι κοινοτικές πρωτοβουλίες. Πολλοί ενήλικες μεγαλύτερης ηλικίας συμμετέχουν σε προσπάθειες καθαρισμού του περιβάλλοντος, στην κηπουρική της κοινότητας και σε άλλες πρωτοβουλίες βιωσιμότητας. Εντάσσονται επίσης σε τοπικές περιβαλλοντικές ομάδες και υποστηρίζουν πολιτικές που προωθούν τη βιωσιμότητα και την προστασία του περιβάλλοντος.

Επιπλέον, οι ηλικιωμένοι στην Κύπρο επωφελούνται επίσης από τα κυβερνητικά προγράμματα και τις πρωτοβουλίες που προωθούν την αειφορία και την προστασία του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα, συμμετέχουν σε προγράμματα εγκατάστασης ηλιακών συλλεκτών και επωφελούνται από επιδοτήσεις για ενεργειακά αποδοτικές βελτιώσεις στο σπίτι.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πηγές

Kapetanios, E. (2018). Sustainable development policy in Cyprus: a critical review. *Journal of Environmental Planning and Management*, 61(4), 564-585.

<https://doi.org/10.1080/09640568.2017.1310734>

Loizidou, M., & Zachariadis, T. (2016). Attitudes towards sustainable development policies: The case of Cyprus. *European Planning Studies*, 24(5), 829-849.

<https://doi.org/10.1080/09654313.2015.1093565>

Kyriakides, E., & Tsapelas, I. (2019). How elderly perceive and behave in the context of energy consumption and climate change. *Sustainable Cities and Society*, 47, 101473.

<https://doi.org/10.1016/j.scs.2019.101473>

Mihalakakou, G., Fokaides, P. A., & Hadjipanayi, M. (2018). Solar thermal systems in the elderly: experiences from a Mediterranean island. *Renewable Energy*, 122, 29-37.

<https://doi.org/10.1016/j.renene.2017.12.053>

Μια καλή ιστορία ακτιβισμού μεταξύ των γενεών: "Ας το κάνουμε!"

Μια εμπνευσμένη ιστορία ακτιβισμού μεταξύ των γενεών στην Κύπρο αφορά μια ομάδα εθελοντών από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες που ενώθηκαν για να βοηθήσουν στην προστασία και τη διατήρηση των πόλεων του νησιού.

Η εκστρατεία Let's Do It! δραστηριοποιείται στην Κύπρο από το 2012, μετρώντας πάνω από 180 χιλιάδες εθελοντές και απαλλάσσοντας την Κύπρο από τόνους σκουπιδιών, που βρίσκονται στους δρόμους, στις πόλεις και στο φυσικό περιβάλλον της χώρας μας! Η εκστρατεία "Let's Do It! Cyprus" είναι η μεγαλύτερη περιβαλλοντική δράση στο νησί μας.

Μαζί οργάνωσαν τακτικές καθαριότητες στην παραλία, απομακρύνοντας τόνους σκουπιδιών και μπάζων, κηπουρική, καθαρισμό δρόμων κ.λπ. Συνεργάστηκαν επίσης με τις τοπικές αρχές για την εγκατάσταση κάδων ανακύκλωσης και την προώθηση βιώσιμων πρακτικών στην κοινότητα.

Ο διαγενεακός χαρακτήρας της ομάδας αποτέλεσε βασικό μέρος της επιτυχίας της. Οι νέοι εθελοντές έφεραν ενέργεια και ενθουσιασμό, ενώ οι μεγαλύτεροι σε ηλικία εθελοντές έφεραν εμπειρία και γνώση της τοπικής περιοχής. Έμαθαν ο ένας από τον

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

άλλο και συνεργάστηκαν για να δημιουργήσουν ένα καθαρότερο, πιο βιώσιμο περιβάλλον.

Μια καλή ιστορία ακτιβισμού μεταξύ των γενεών: "Κήποι του μέλλοντος, Λευκωσία"

Πρόκειται για μια συλλογική πρωτοβουλία για την εγκατάσταση του πρώτου πιλοτικού κήπου, όπου τα τρόφιμα μπορούν να καλλιεργηθούν με υπευθυνότητα και όπου η κοινότητα συμμετέχει στην καλλιέργεια κηπαρίων, οικιακών κήπων και μπαλκονιών. Σε αυτόν τον κήπο γιορτάζεται η κυκλική οικονομία και η βιώσιμη επιχειρηματικότητα για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μεταξύ των γειτόνων και των κοινοτήτων. Σε αυτό το έργο έχουν συμμετάσχει όχι μόνο νέοι, αλλά και ηλικιωμένοι και συνταξιούχοι που θέλουν να επιτύχουν ένα καλύτερο αύριο για τις νεότερες γενιές.

Πηγές

Let's Do IT! Cyprus, 2012: <https://www.togethercyprus.org/lets-do-it-cyprus/>

Gardens of the Future, Cyprus, Nicosia: <https://gardensofthefuture.com/>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτή την ιστορία;

Βασικά συμπεράσματα από το Lets Do It!

- Ο ακτιβισμός και η συμμετοχή στα κοινά δεν περιορίζονται από την ηλικία,
- Δημιουργία ουσιαστικής αλλαγής και προώθηση της βιωσιμότητας στις κοινότητες,
- Συνεργαζόμενοι, οι άνθρωποι όλων των ηλικιών μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο και να δημιουργήσουν ένα φωτεινότερο, πιο βιώσιμο μέλλον για τις επόμενες γενιές.

5.3 Εθνική επισκόπηση: Πορτογαλία

Μελέτη που διεξήχθη στην Πορτογαλία με 887 άτομα άνω των 18 ετών έδειξε ότι ορισμένα περιβαλλοντικά και δημογραφικά στατιστικά στοιχεία επηρεάζουν τη βιωσιμότητα των συνηθειών των καταναλωτών. Η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι συνολικά, οι Πορτογάλοι καταναλωτές κατανοούν τα περιβαλλοντικά ζητήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε σήμερα και υποστηρίζουν τις πιο πράσινες πολιτικές που αποσκοπούν στη βελτίωση του περιβάλλοντος, αλλά, δεν μεταφράζουν συχνά τις ανησυχίες τους σε φιλικές προς το περιβάλλον ενέργειες. Τείνουν να υποστηρίζουν πιο πράσινες πολιτικές, αλλά πολύ σπάνια συμμετέχουν ή έστω εμπλέκονται σε περιβαλλοντικό ακτιβισμό ή εθελοντισμό και δεν συμμετέχουν στη χάραξη πολιτικής. Οι πιο συχνές βιώσιμες συνήθειες: η εξοικονόμηση νερού και ενέργειας, φαίνεται να συνδέονται πολύ περισσότερο με οικονομικούς λόγους και η περιβαλλοντική συμπεριφορά έχει ένα πρόσθετο μπόνους [1].

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Όσον αφορά την εμπλοκή των ηλικιωμένων στα κοινά και την εκπαίδευση, έχουν αναπτυχθεί διάφορες πρωτοβουλίες, όπως τα πανεπιστήμια των ηλικιωμένων και τα προγράμματα δια βίου μάθησης που προωθούνται από ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το βορρά έως το νότο της χώρας [2]. Παρόλα αυτά, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που προωθούν την εμπλοκή των ηλικιωμένων πολιτών [3].

Σύμφωνα με έρευνες σε ατομικό επίπεδο σχετικά με τη συμμετοχή των ηλικιωμένων, στην Πορτογαλία, υπάρχουν έντονα ελλείμματα στην πολιτική και κοινωνικοπολιτική συμμετοχή των ηλικιωμένων [3]. Η μελέτη του 2016 ανέφερε επίσης την έλλειψη τοπικών και εθνικών πρωτοβουλιών για τη συμμετοχή των πολιτών, ιδίως των ηλικιωμένων. Οι δημόσιοι οργανισμοί, όπως οι δήμοι και τα ιδρύματα κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας που εργάζονται άμεσα με τους ηλικιωμένους, έχουν μια πολύ περιορισμένη προσφορά προγραμμάτων που προωθούν την ενεργό γήρανση, και αυτά που υπάρχουν στερούνται αντιπροσωπευτικότητας, με περιορισμένα θέματα που καλύπτονται.

Σε σύγκριση με το διεθνές σενάριο, η Πορτογαλία στερείται ορισμένων μηχανισμών για τη συμμετοχή του κοινού σε τρέχοντα θέματα. Για τα ανώτερα πανεπιστήμια, μια μελέτη που διεξήχθη με τη χρήση τεσσάρων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (78 θέματα) έδειξε ότι οι ανώτεροι φοιτητές αναγνωρίζουν τη σημασία της ένταξης θεμάτων σχετικά με την κλιματική αλλαγή και την αειφορία στα σχολικά τους προγράμματα. Παρά το γεγονός ότι πολλά θέματα στο πλαίσιο αυτού του θέματος έχουν ήδη προσεγγιστεί σε πολλά μαθήματα, οι φοιτητές έδειξαν χαμηλή αντίληψη για την αναγνώριση των θεμάτων [3]. Αυτό υποδηλώνει ότι η προσέγγιση που χρησιμοποιείται επί του παρόντος για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και την αειφορία δεν είναι η πλέον κατάλληλη για αυτή την ομάδα-στόχο [2]. Περίπου το 97% των ερωτηθέντων έδειξε ότι ενδιαφέρεται ή ενδιαφέρεται πολύ για περιβαλλοντικά θέματα και το 45,15% αυτών γνώριζε περιβαλλοντικά προγράμματα, ωστόσο, από την ομάδα αυτή, μόνο το 19,54% αυτών συμμετείχε σε κάποιο πρόγραμμα, σε μεγάλη αντίθεση με τους μη συμμετέχοντες ερωτηθέντες (80,55%) [2]. Μια συντριπτική πλειοψηφία, 95%, αναγνώρισε τη σημασία των προγραμμάτων δια βίου κατάρτισης για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης [2]. Εκτός των πανεπιστημίων της τρίτης ηλικίας, υπάρχει έλλειψη μελετών σχετικά με τις αντιλήψεις των ηλικιωμένων για την κλιματική αλλαγή, τη βιωσιμότητα και τη σημασία των προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Στην πρωτεύουσα της Πορτογαλίας, τη Λισαβόνα, η κλιματική αλλαγή έχει ήδη επηρεάσει την κοινότητα των ηλικιωμένων. Η νότια Ευρώπη, και ιδιαίτερα η Πορτογαλία, επισημαίνεται ως μία από τις πιο ευάλωτες περιοχές της Ευρώπης στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και στην εμφάνιση κυμάτων καύσωνα και ψυχρών περιόδων. Αυτά αποτελούν κίνδυνο για τη συνολική υγεία του πληθυσμού, αλλά ιδιαίτερα για τα πιο ευάλωτα άτομα, όπως οι ηλικιωμένοι [4] και έτσι, υπάρχει επιτακτική ανάγκη για τη δημιουργία πόλεων ανθεκτικών στο κλίμα και την ευαισθητοποίηση και συμμετοχή του πληθυσμού στα θέματα αυτά.

Υπάρχει σαφής ανάγκη να δημιουργηθούν και να διατεθούν περισσότερα προγράμματα και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη δυναμική ενεργοποίηση του ακτιβισμού και της συμμετοχής των ηλικιωμένων στα κοινά [3]. Παρά το γεγονός ότι ο πορτογαλικός πληθυσμός έχει επίγνωση των σημερινών περιβαλλοντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε και της ανάγκης υιοθέτησης πιο βιώσιμων συνηθειών, υπάρχει σαφής έλλειψη συμμετοχής σε προγράμματα πολιτειότητας και ακτιβισμού [1-3].

Πηγές

[1] Finisterra do Paço, A. M., & Raposo, M. L. B. (2010). Green consumer market segmentation: empirical findings from Portugal. *International Journal of consumer studies*, 34(4), 429-436.

[2] Bento, S. C. H. (2021). *Cidadania e sustentabilidade ambiental, o contributo dos programas para seniores de instituições de ensino superior em Portugal* (Doctoral dissertation).

[3] de Almeida, M. F. (2016). Iniciativas de participação cidadã de idosos em Portugal: um estudo exploratório. *Análise Social*, 402-431.

[4] Rodrigues, M., Santana, P., & Rocha, A. (2021). Modelling of temperature-attributable mortality among the elderly in Lisbon metropolitan area, Portugal: a contribution to local strategy for effective prevention plans. *Journal of Urban Health*, 98, 516-531.

Μια καλή ιστορία ακτιβισμού: 65+ Ambiente

Το έργο 65+ Ambiente γεννήθηκε από μια διαδικασία συνεργασίας μεταξύ του Laboratório da Paisagem (κέντρο έρευνας και εκπαίδευσης), του δημοτικού συμβουλίου του Guimarães και άλλων εταίρων. Το έργο αυτό προσφέρει ένα ευρύ

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

χαρτοφυλάκιο δραστηριοτήτων που απευθύνονται στην κοινότητα των ηλικιωμένων, στον τομέα της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Εκτός από το Laboratório da Paisagem, στο έργο συμμετέχουν περισσότερα από σαράντα ιδρύματα του δήμου, τα οποία παρέχουν τις δραστηριότητες δωρεάν στην κοινότητα των ηλικιωμένων.

Στόχος είναι η προώθηση της ενεργού και υγιούς γήρανσης μέσω μιας προσέγγισης της φύσης. Ενθαρρύνει την ανταλλαγή αναμνήσεων, τη γνώση και τη μεταμόρφωση της περιοχής, της τοπικής πανίδας και χλωρίδας, καθώς και την προώθηση διαγενεακών, αισθητηριακών δραστηριοτήτων, πειραματισμού και δημιουργικότητας, οι οποίες τόνωνουν τη γνωστική συνιστώσα και τη συμμετοχή της κοινότητας των ηλικιωμένων.

Πηγές

65 + Ambiente. (2016, junho 27). Laboratório da Paisagem.

<https://www.labpaisagem.pt/65-ambiente/>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτή την ιστορία;

Βασικά συμπεράσματα από το Ambiente65+

- Προώθηση της υγιούς και ενεργού γήρανσης μέσω της σύνδεσης με τη φύση,
- Προώθηση ενός χώρου αλληλεπίδρασης μεταξύ ηλικιωμένων και νέων ως ένας τρόπος καταπολέμησης της μοναξιάς
- Ενθαρρύνεται η ανταλλαγή απόψεων, ο πειραματισμός και η δημιουργικότητα, εκτιμώντας παράλληλα τη φύση και την κοινωνική σύνδεση.

5.4 Εθνική επισκόπηση: Ιταλία

Το 2021, η CENSIS δημοσίευσε έκθεση με τίτλο "Οι ηλικιωμένοι και ο εθελοντισμός: ένας πόρος για την κοινωνία" ("Gli anziani e il volontariato: una risorsa per la società"), στην οποία αναλύεται ο ρόλος των ηλικιωμένων σε εθελοντικές δραστηριότητες στην Ιταλία, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού εθελοντισμού.

Σύμφωνα με την έκθεση, πάνω από το 50% των ηλικιωμένων εθελοντών στην Ιταλία συμμετέχουν σε περιβαλλοντικές δραστηριότητες, όπως η αστική κηπουρική, η περιβαλλοντική εκπαίδευση και οι πρωτοβουλίες για τη μείωση των αποβλήτων. Στην έκθεση σημειώνεται επίσης ότι πολλές από αυτές τις δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα σε αστικές περιοχές, όπου περιβαλλοντικά ζητήματα όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, η διαχείριση των αποβλήτων και η κλιματική αλλαγή είναι ιδιαίτερα πιεστικά.

Η έκθεση υπογραμμίζει τις πολλές θετικές πτυχές του περιβαλλοντικού εθελοντισμού για τους ηλικιωμένους, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της σωματικής υγείας και ευεξίας, της αυξημένης κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της αίσθησης του σκοπού,

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

καθώς και της βελτίωσης της περιβαλλοντικής γνώσης και ευαισθητοποίησης. Ο περιβαλλοντικός εθελοντισμός έχει επίσης θετικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των αστικών οικοσυστημάτων και της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Ειδικότερα, η έκθεση υπογραμμίζει τις δυνατότητες του περιβαλλοντικού εθελοντισμού για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων στις αστικές περιοχές. Μέσω δραστηριοτήτων όπως η αστική κηπουρική και οι πρωτοβουλίες μείωσης των αποβλήτων, οι ηλικιωμένοι εθελοντές μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία πιο βιώσιμων και βιώσιμων αστικών περιβαλλόντων.

Ο εθελοντισμός μπορεί επίσης να συμβάλει στη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης αυτών των ομάδων και μπορεί να προσφέρει πρόσβαση σε νέες ευκαιρίες και δίκτυα (ISTAT, 2019), καθώς ο εθελοντισμός μπορεί να ενισχύσει την ευημερία και την κοινωνική συνοχή και με αυτόν τον τρόπο να υποστηρίξει την υπέρβαση των σχετικών εμποδίων.

Πηγές

Censis. (2021). Gli anziani e il volontariato: una risorsa per la società [Os idosos e o voluntariado: um recurso para a sociedade].

https://www.censis.it/7?shadow_comunicato=57520

Censis. (n.d.). Il valore sociale. Recuperado em 20 de janeiro de 2023.

<https://www.censis.it/welfare-e-salute/la-silver-economy-e-le-sue-conseguenze/il-valore-sociale>

Redattore Sociale. (2019, 5 de dezembro). Istat: il volontariato fa bene agli anziani e a chi è in difficoltà. Redattore Sociale.

<https://www.redattoresociale.it/article/notiziario/istat-il-volontariato-fa-bene-agli-anziani-e-a-chi-e-in-difficolta>

Μια καλή ιστορία ακτιβισμού μεταξύ των γενεών: Insieme Pianti-AMO

Το πρόγραμμα Insieme Pianti-AMO είναι μια πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη δημιουργία συνεργασίας μεταξύ των γενεών μεταξύ παιδιών και παππούδων, με στόχο

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

τον εξωραϊσμό των δημόσιων χώρων και την προώθηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μέσω της επαναχρησιμοποίησης ανακυκλωμένων υλικών. Το έργο ενθαρρύνει τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για να διδάξει πώς να επαναχρησιμοποιούν και να μεταμορφώνουν τα υλικά, παρουσιάζοντας τα φυτά και μαθαίνοντας πώς να φροντίζουν τους χώρους πρασίνου.

Πηγές

AECI Lazio. (2022, 5 de agosto). Insieme Piantiamo: Nasce una nuova aiuola per l'evento conclusivo [Blog post].

<https://www.aecilazio.it/2022/08/05/insieme-piantiamo-nasce-una-nuova-aiuola-per-levento-conclusivo/>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτή την ιστορία;

Βασικά συμπεράσματα από το Insieme Pianti-AMO

- να αντιλαμβάνονται τους χώρους πρασίνου ως χώρους μάθησης,
- να ευαισθητοποιούνται σχετικά με τον θετικό αντίκτυπο των χώρων πρασίνου στην ατομική και συλλογική υγεία,
- Η ανακύκλωση μπορεί να αποτελέσει ένα εξαιρετικό εργαλείο για τη βελτίωση των κοινόχρηστων χώρων

6. Πως οι ενήλικες και οι εκπαιδευτές ενηλίκων αντιμετωπίζουν

Εκπαιδευτές Ενηλίκων

Σύμφωνα με την έρευνα πεδίου που διεξήχθη για τους εκπαιδευτές ενηλίκων από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Adults for Future, προκύπτει ότι το 80% των ερωτηθέντων είναι γυναίκες, γεγονός που αντικατοπτρίζει τον κρίσιμο ρόλο των γυναικών στην αντιμετώπιση της πρόκλησης της πράσινης ανάπτυξης στην Ευρώπη. Τα δεδομένα αυτά ευθυγραμμίζονται με τον στόχο της προώθησης της μεγαλύτερης συμμετοχής των γυναικών σε περιβαλλοντικά θέματα, όπως τονίζεται από τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα των φύλων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι όλοι οι συμμετέχοντες στην έρευνα κατέχουν σήμερα θέση εργασίας, γεγονός που υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο των εκπαιδευτών ενηλίκων στη διάδοση της γνώσης και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Η κυρίαρχη ηλικιακή ομάδα μεταξύ των ερωτηθέντων, που κυμαίνεται από 18 έως 40 ετών, υποδηλώνει την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των νέων σχετικά με τη σημασία της πράσινης ανάπτυξης για το μέλλον.

Ωστόσο, η έρευνα αποκάλυψε αρκετά κρίσιμα σημεία. Το 53% των ερωτηθέντων δεν συμμετέχει σε διαδικτυακές εκστρατείες ή αναφορές που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και τα περιβαλλοντικά ζητήματα, γεγονός που υποδηλώνει πιθανή έλλειψη ευαισθητοποίησης ή ενεργού συμμετοχής. Αυτό απαιτεί στοχευμένες δράσεις για τη συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού εκπαιδευτών ενηλίκων σε αυτές τις πρωτοβουλίες, σύμφωνα με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιβαλλοντική ενημέρωση.

Μια άλλη πρόκληση που προέκυψε αφορά τη χρήση των δημόσιων μέσων μεταφοράς. Σχεδόν οι μισοί εκπαιδευτικοί (47%) προτιμούν να χρησιμοποιούν τα ιδιωτικά τους οχήματα αντί για τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη παροχής κινήτρων και προώθησης βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων, όπως η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων μεταφορών και η εφαρμογή πολιτικών κοινής χρήσης αυτοκινήτων, ώστε να μειωθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ατομικών μετακινήσεων.

Επιπλέον, η έλλειψη ενημέρωσης σχετικά με τις επενδύσεις σε πράσινες πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται από τις τράπεζες και τα συνταξιοδοτικά συστήματα (το 57% δεν αισθάνεται την ανάγκη για κάτι τέτοιο) υποδηλώνει την ανάγκη προώθησης της γνώσης σχετικά με τις βιώσιμες επενδυτικές ευκαιρίες και τα οικονομικά οφέλη που μπορούν να προκύψουν από αυτές. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει την ταξινόμηση των βιώσιμων δραστηριοτήτων για να βοηθήσει τους επενδυτές να εντοπίσουν πράσινες επενδυτικές ευκαιρίες και να συμβάλουν στη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Τέλος, είναι ενθαρρυντικό να σημειωθεί ότι όλοι οι ερωτηθέντες αντιλαμβάνονται τη ρύπανση και τις περιβαλλοντικές αλλαγές ως παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη ζωή τους. Η δέσμευσή τους για εξοικονόμηση νερού και ενέργειας στην καθημερινή τους ζωή αντανακλά μια διαδεδομένη επιθυμία να συμβάλουν στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής πρακτικών εργαλείων και

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

πληροφοριών που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτές ενηλίκων στην προώθηση βιώσιμων τρόπων ζωής και στη μείωση των συνολικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Συμπερασματικά, η έρευνα υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο των γυναικών στην αντιμετώπιση της πρόκλησης της πράσινης ανάπτυξης στην Ευρώπη, σύμφωνα με τον στόχο της προώθησης της μεγαλύτερης συμμετοχής των γυναικών σε περιβαλλοντικά θέματα. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν, όπως η έλλειψη ενεργού συμμετοχής και η προτίμηση των ιδιωτικών αυτοκινήτων έναντι των δημόσιων μέσων μεταφοράς. Είναι απαραίτητο να συμμετάσχουν οι εκπαιδευτές ενηλίκων στις πρωτοβουλίες και να προωθηθούν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις για τη μείωση του συνολικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου και την προώθηση βιώσιμων τρόπων ζωής.

Ενήλικες

Στην έρευνα πεδίου που διεξήχθη στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Adults for Future, ελήφθησαν συνεντεύξεις από 42 ενήλικες, εκ των οποίων 29 γυναίκες, κυρίως ηλικίας 56 έως 85 ετών.

Η ανάλυση των δεδομένων εγείρει σημαντικές ανησυχίες. Είναι ανησυχητικό το γεγονός ότι το 74% των συμμετεχόντων στην έρευνα δεν συμμετέχουν ενεργά σε εκστρατείες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και τα περιβαλλοντικά ζητήματα.

Η ανάλυση των δεδομένων αναδεικνύει επίσης ένα υψηλό ποσοστό (83%) μη συμμετοχής σε εκδηλώσεις με νέους που επικεντρώνονται σε βιώσιμες πρακτικές. Αυτό εφιστά την προσοχή στις ευκαιρίες για τη συμμετοχή διαφορετικών γενεών σε κοινές πρωτοβουλίες, καθώς και στη βελτίωση των δεξιοτήτων συνεργασίας μεταξύ των ηλικιωμένων γενεών και στην υπέρβαση της αίσθησης αδυναμίας.

Στον πολιτικό τομέα, η έλλειψη σημαντικής υποστήριξης των κομμάτων που προωθούν πράσινες πολιτικές, η οποία παρατηρήθηκε στο 59% των ερωτηθέντων, καθιστά αναγκαίο τον προβληματισμό σχετικά με τον ρόλο των πολιτικών κομμάτων στην προώθηση και εφαρμογή βιώσιμων πολιτικών, καθώς και στην ευαισθητοποίηση των ενηλίκων μεγαλύτερης ηλικίας ώστε να κάνουν προσεκτικές επιλογές όσον αφορά τις πολιτικές επιλογές που συνδέονται με πράσινα θέματα.

Η υπερβολική χρήση του ιδιωτικού αυτοκινήτου, που εντοπίστηκε στο 50% των συμμετεχόντων, υπογραμμίζει την ανάγκη προώθησης βιώσιμων εναλλακτικών

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

λύσεων και βελτίωσης των δημόσιων συγκοινωνιών, οι οποίες εξακολουθούν να μην λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ηλικιωμένων.

Επιπλέον, η χαμηλή ευαισθητοποίηση σχετικά με τις πράσινες επενδύσεις που υποστηρίζονται από τις τράπεζες και τα συνταξιοδοτικά συστήματα, με το 88% των συμμετεχόντων να δηλώνουν ότι δεν αντιλαμβάνονται την ανάγκη, απαιτεί δράση για την ενημέρωση και την εκπαίδευση σχετικά με τις βιώσιμες επενδυτικές ευκαιρίες.

Ένα σημαντικό γεγονός προκύπτει από τις συνήθειες μέσα στο ίδιο το νοικοκυριό: πάνω από το 95% καταβάλλει προσπάθειες για την εξοικονόμηση νερού και ενέργειας στην καθημερινή του ζωή.

Συνολικά, τα αποτελέσματα της έρευνας υπογραμμίζουν τη σημασία μιας ολοκληρωμένης και συνεργατικής προσέγγισης για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων. Είναι ζωτικής σημασίας η ενεργός συμμετοχή των γυναικών, η προώθηση της ενεργού συμμετοχής, η βελτίωση των δημόσιων μεταφορών, η ενημέρωση για τις ευκαιρίες βιώσιμων επενδύσεων και η ευαισθητοποίηση των πολιτικών κομμάτων σχετικά με τη σημασία των πράσινων πολιτικών.

6.1 Ισπανία

Εκπαιδευτές ενηλίκων

Ζητήσαμε τη συμμετοχή τριών εκπαιδευτών ενηλίκων άνω των 31 ετών. Τα αποτελέσματα είναι αρκετά παρόμοια μεταξύ των συμμετεχόντων με λίγες αποκλίσεις μεταξύ τους. Όλοι οι εκπαιδευτικοί φαίνεται να έχουν μεγάλη περιβαλλοντική συνείδηση και να προσπαθούν να ζουν μια βιώσιμη ζωή στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους. Ωστόσο, υπάρχει μικρότερη συμμετοχή όσον αφορά την ενεργό συμμετοχή σε εκδηλώσεις, την ψήφο σε πολιτικούς υποψηφίους με βάση τις περιβαλλοντικές τους πολιτικές ή την εξέταση περιβαλλοντικών πτυχών κατά την επιλογή ενός συνταξιοδοτικού προγράμματος, γεγονός που θα μπορούσε να είναι συνέπεια του γεγονότος ότι οι συμμετέχοντες είναι κάτω των 52 ετών και επομένως η επιλογή ενός συνταξιοδοτικού προγράμματος, όποιο και αν είναι αυτό, μπορεί να μην είναι στα σχέδιά τους.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ενήλικες

Συμμετείχαν 15 ενήλικες άνω των 56 ετών.

Όταν ρωτήθηκαν αν εξοικονομούν νερό στο σπίτι, οι περισσότεροι συμμετέχοντες έδωσαν υψηλή βαθμολογία. Οι απαντήσεις στην ερώτηση αν διαβάζουν κάτι για την απώλεια της βιοποικιλότητας ήταν αρκετά διαφορετικές, αλλά μόνο 4 άτομα δήλωσαν ότι δεν διαβάζουν καθόλου και μόνο 1 δήλωσε ότι διαβάζει πολύ. Όσον αφορά τη συμμετοχή σε εκστρατείες ή αναφορές, αυτή είναι ως επί το πλείστον χαμηλή, αλλά ένα άτομο απάντησε "αρκετά" και πέντε "περισσότερο από λίγο", κάτι που είναι αρκετά θετικό. Οι περισσότεροι δήλωσαν ότι γνωρίζουν αρκετά για την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της. Από την άλλη πλευρά, οι απαντήσεις στην ερώτηση αν συμμετέχουν μαζί με νέους ήταν μάλλον χαμηλές. Σε γενικές γραμμές, όλοι δείχνουν να ενδιαφέρονται να μάθουν για το θέμα ή τουλάχιστον αισθάνονται ότι έχουν πρόσβαση σε αυτό. Οι περισσότεροι από αυτούς ανακυκλώνουν, δωρίζουν τα παλιά τους ρούχα, περπατούν στην ύπαιθρο, προσπαθούν να αγοράζουν προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον, χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς όποτε είναι δυνατόν, αισθάνονται ότι επηρεάζονται από τη ρύπανση και δηλώνουν ότι προσπαθούν να εξοικονομούν νερό και ενέργεια στην καθημερινή τους ζωή. Αντίθετα, και λιγότερο θετικά, δεν φαίνεται να ξεετάζουν το ενδεχόμενο να επιλέξουν ένα συνταξιοδοτικό σύστημα που υποστηρίζει την πράσινη ενέργεια, γεγονός που μπορεί να οφείλεται στο ότι δεν γνωρίζουν την ύπαρξή του και οι περισσότεροι από αυτούς δεν έχουν επιλέξει ποτέ τις επενδύσεις τους με βάση μια πράσινη πολιτική που υποστηρίζεται από τις τράπεζες. Τα δύο βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή τους ζωή είναι οι δυσκολίες στην υιοθέτηση βιώσιμων συνηθειών στην καθημερινή τους ζωή, όπως η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας ή των αποβλήτων, και η περιορισμένη ενημέρωση για τα πράσινα κινήματα και τον τρόπο συμμετοχής στην προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.

Όταν ρωτήθηκαν για περαιτέρω σκέψεις που θα έκαναν, απάντησαν: "Νομίζω ότι πολλοί από εμάς δεν είναι προετοιμασμένοι για τόσες πολλές αλλαγές" και "Προσπαθούμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε: Ανακυκλώνουμε τα απορρίμματα, κάνουμε οικονομία στο νερό, δεν πετάμε φαγητό, χρησιμοποιούμε τα μέσα μαζικής μεταφοράς όταν είναι δυνατόν".

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.2 Κύπρος

Εκπαιδευτές Ενηλίκων

Για την έρευνα πεδίου προσεγγίσαμε έξι εκπαιδευτές ενηλίκων ηλικίας κυρίως 18-30 ετών, όλες γυναίκες που εργάζονται.

Σχεδόν όλες τους προσπαθούν να ευαισθητοποιηθούν περιβαλλοντικά όσον αφορά ορισμένα βασικά ζητήματα και να υιοθετήσουν βιώσιμες συνήθειες στην καθημερινή τους ζωή. Όσον αφορά τη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς, φαίνεται ότι οι απόψεις είναι αρκετά διαφορετικές - καθώς η χρήση των ιδιωτικών αυτοκινήτων είναι προτιμότερη από τη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς.

Όσον αφορά την πράσινη σύνταξη και τις επενδύσεις με βάση τις πράσινες πολιτικές μιας τράπεζας, οι απαντήσεις δεν ήταν τόσο ενθαρρυντικές.

Τα τρία πιο σημαντικά εμπόδια που αναφέρουν οι εκπαιδευτές ενηλίκων ήταν:

- Έλλειψη ευαισθητοποίησης και αντίσταση στην αλλαγή
- Παραπληροφόρηση και διαφορετική νοοτροπία
- Τρόπος ζωής (π.χ. κοινωνικοοικονομικοί λόγοι, προβλήματα ψυχικής υγείας κ.λπ.)

Ενήλικες

Εμπλέξαμε 11 ενήλικες σε αυτή τη διαδικασία. Οι απαντήσεις ήταν οι ίδιες. Όσον αφορά την ενεργό συμμετοχή σε διαδικτυακές εκστρατείες και υπογραφές που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, η πλειοψηφία των απαντήσεων ήταν αποθαρρυντικές. Ωστόσο, η πλειονότητα αυτών γνωρίζει τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις επιπτώσεις της στην καθημερινή μας ζωή.

Η ίδια κατάσταση επικρατεί και όσον αφορά τα συνταξιοδοτικά συστήματα και τις επενδύσεις, όπου φαίνεται ότι οι συμμετέχοντες δεν γνωρίζουν τις ευκαιρίες όσον αφορά το θέμα αυτό.

Τέλος, όσον αφορά τα κύρια ζητήματα που αντιμετωπίζουν κατά την καθημερινότητά τους, φαίνεται ότι υπάρχει δυσκολία στην υιοθέτηση βιώσιμων συνηθειών στην καθημερινή ζωή (με 60%), καθώς και περιορισμένη ενημέρωση για τα πράσινα κινήματα και τον τρόπο συμμετοχής (60%). Τη δεύτερη θέση με 40% καταλαμβάνουν

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

αντίστοιχα η περιορισμένη πρόσβαση σε ανακαινισμένα υλικά/ η δυσκολία εύρεσης ανθεκτικών και βιώσιμων υλικών/ η αβεβαιότητα σχετικά με τον τρόπο επένδυσης σε βιώσιμες πρωτοβουλίες.

Τα λιγότερο ενθαρρυντικά στοιχεία αφορούν το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι δεν χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς (65%) ή περιορίζουν τη χρήση ιδιωτικών αυτοκινήτων, προτιμώντας να βασίζονται στα οχήματά τους. Επιπλέον, μια άλλη ανησυχητική τάση είναι ότι πολλοί άνθρωποι δεν επιλέγουν επενδύσεις με βάση τις περιβαλλοντικές πολιτικές των τραπεζών. Αυτό υποδηλώνει έλλειψη ευαισθητοποίησης ή ενδιαφέροντος για την εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των καθημερινών τους ενεργειών και των οικονομικών τους αποφάσεων

6.3 Πορτογαλία

Εκπαιδευτές Ενηλίκων

Για την έρευνα πεδίου, ζητήσαμε τη συμμετοχή τριών εν ενεργεία εκπαιδευτών ενηλίκων. Όλες ήταν γυναίκες, και οι δύο από αυτές ήταν μεταξύ 31-40 ετών και η τρίτη ήταν νεότερη, μεταξύ 18-30 ετών.

Οι απαντήσεις ήταν αρκετά παρόμοιες μεταξύ των συμμετεχόντων. Έδειξαν να έχουν μεγάλη περιβαλλοντική συνείδηση και προσπαθούν να υιοθετήσουν βιώσιμες συνήθειες στην καθημερινή τους ζωή, όπως η μείωση της κατανάλωσης νερού και ενέργειας, η δωρεά χρησιμοποιημένων ρούχων και η προτίμηση στην κατανάλωση τοπικών και βιολογικών προϊόντων. Ωστόσο, όσον αφορά τις μεταφορές, όλοι τους δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν ως επί το πλείστον ιδιωτικά αυτοκίνητα αντί για τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Κατά τον ίδιο τρόπο, η συμμετοχή σε εκδηλώσεις για την αειφορία είναι χαμηλή.

Όσον αφορά τις πολιτικές προτιμήσεις, οι απαντήσεις ήταν πολύ διχασμένες όταν ρωτήθηκαν αν οι περιβαλλοντικές αποφάσεις επηρεάζουν την ψήφο τους. Παρόλα αυτά, όλοι οι εκπαιδευτές ενηλίκων δήλωσαν ότι έχουν μέτριο ενδιαφέρον για την επιλογή ενός συνταξιοδοτικού συστήματος που υποστηρίζει την πράσινη ενέργεια.

Ενήλικες

Ομοίως με τους εκπαιδευτές ενηλίκων, οι ενήλικες ερωτώμενοι δήλωσαν ότι προσπαθούσαν ενεργά να εξοικονομήσουν νερό και ενέργεια, δώριζαν τα

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

χρησιμοποιημένα ρούχα τους και θεωρούσαν ότι ήταν εύκολο να ξεχωρίζουν τα σκουπίδια τους. Παρά την υιοθέτηση αυτών των βιώσιμων συνηθειών, η πλειοψηφία εμφάνισε χαμηλή εμπιστοσύνη στις γνώσεις της σχετικά με την κλιματική αλλαγή και την απώλεια της βιοποικιλότητας. Επιπλέον, ο όρος τεχνολογία προκάλεσε σύγχυση στους συμμετέχοντες και η πλειοψηφία δεν επεδίωξε να αγοράσει πιο ενεργειακά αποδοτικά ηλεκτρονικά είδη ή δεν του έδωσε μεγάλη σημασία, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στη δυσκολία τους να βρουν ανθεκτικά και βιώσιμα υλικά για τεχνολογική χρήση, όπως εξέφρασε το 70% των συμμετεχόντων. Όσον αφορά τις μεταφορές, οι περισσότεροι από αυτούς χρησιμοποιούσαν περισσότερο τα ιδιωτικά αυτοκίνητα παρά τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Σχετικά με την αντίληψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη ζωή τους, το 40% απάντησε ότι αισθάνεται τις επιπτώσεις αρκετά.

Όσον αφορά τις πράσινες καμπάνιες και εκδηλώσεις, η συντριπτική πλειοψηφία δήλωσε ότι δεν είχε συμμετάσχει ποτέ ηλεκτρονικά ή αυτοπροσώπως. Όλοι τους εξέφρασαν περιορισμένη ευαισθητοποίηση και πρόσβαση στα πράσινα κινήματα και δεν γνώριζαν πώς θα μπορούσαν να συμμετάσχουν.

Όσον αφορά τις πολιτικές τους προτιμήσεις, οι απαντήσεις ήταν πολύ διχασμένες, αλλά το 40% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι οι πράσινες πολιτικές δεν έχουν καμία βαρύτητα όταν υποστηρίζουν έναν υποψήφιο. Μόνο ένας συμμετέχων (10%) δήλωσε ότι είχε αρκετά μεγάλη επιρροή κατά την ψηφοφορία. Η πλειονότητα (40%) δήλωσε επίσης ότι δεν έχει λάβει ποτέ υπόψη την υποστήριξη των πράσινων πηγών ενέργειας κατά την επιλογή συνταξιοδοτικών συστημάτων. Αυτό θα μπορούσε να αποδοθεί στην αβεβαιότητά τους σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να το κάνουν, όπως εξέφρασαν οι μισοί συμμετέχοντες.

6.4 Ιταλία

Εκπαιδευτές Ενηλίκων

Προσλάβαμε τρεις εκπαιδευτές ενηλίκων ηλικίας άνω των 31 ετών. Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι ομοιογενή μεταξύ τους όσον αφορά την ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα, τις οικιακές συνήθειες (όπως η εξοικονόμηση νερού και η διαλογή απορριμμάτων), όλα συγκλίνουν στην ίδια γραμμή. Όλοι οι ερωτηθέντες έδωσαν θετικές αξιολογήσεις όσον αφορά την εξοικονόμηση νερού, τη διαλογή

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

απορριμμάτων και την αγορά βιολογικών και οικολογικά βιώσιμων προϊόντων. Οι γνώσεις σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας της βιοποικιλότητας είναι επίσης πολύ καλές. Όλοι οι ερωτηθέντες γνωρίζουν απόλυτα τις επιπτώσεις που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και ενημερώνονται περιοδικά για τα θέματα αυτά.

Λίγο διαφορετική είναι η συμμετοχή εκτός των τειχών του σπιτιού. Για παράδειγμα, παρατηρούμε ότι τουλάχιστον ένας στους τρεις ερωτηθέντες δεν συμμετέχει ενεργά σε εκστρατείες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, δεν δωρίζει τα χρησιμοποιημένα ρούχα του και δεν χρησιμοποιεί αρκετά τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Η προοπτική που σχετίζεται με την επιλογή συνταξιοδοτικών καθεστώτων που υποστηρίζουν την πράσινη ενέργεια απουσιάζει εντελώς.

Ενήλικες

Συμμετείχαν 12 ενήλικες άνω των 40 ετών.

Τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με την ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα, τις οικιακές συνήθειες (όπως η εξοικονόμηση νερού και η διαλογή απορριμμάτων) είχαν υψηλά αποτελέσματα για το 67% των ερωτηθέντων. Το 52% των ερωτηθέντων εξέφρασε θετικές απόψεις σχετικά με την εξοικονόμηση νερού, τη διαλογή απορριμμάτων και την αγορά βιολογικών και οικολογικά βιώσιμων προϊόντων. Οι γνώσεις σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας της βιοποικιλότητας είναι μέτριες. Το 60% των ερωτηθέντων γνωρίζει απόλυτα τις επιπτώσεις που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και ενημερώνεται περιοδικά για τα θέματα αυτά. Και εδώ παρατηρείται μια μικρή πτώση της συμμετοχής. Για παράδειγμα, παρατηρούμε ότι τουλάχιστον δύο στους τρεις ερωτηθέντες δεν συμμετέχουν ενεργά σε εκστρατείες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, δεν δωρίζουν τα χρησιμοποιημένα ρούχα τους και δεν χρησιμοποιούν αρκετά τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Η προοπτική που σχετίζεται με την επιλογή των συνταξιοδοτικών καθεστώτων που υποστηρίζουν την πράσινη ενέργεια απουσιάζει εντελώς.

7. Εκπαίδευση ενηλίκων για τον Πράσινο Ακτιβισμό και την Αειφορία- πλαίσιο ικανοτήτων

1.

Τομέας ικανοτήτων	Κλιματική αλλαγή και περιβαλλοντική παιδεία
Δήλωση ικανότητας	Να αναγνωρίζουν τα κύρια θέματα γύρω από την κλιματική αλλαγή και τα περιβαλλοντικά γεγονότα, καθώς και να περιγράφουν τις κύριες έννοιες της αειφορίας. Να αναγνωρίζουν τα κύρια οφέλη σχετικά με την αειφορία και τον υγιεινότερο τρόπο ζωής. Να εκτιμήσουν μια κριτική προσέγγιση των κύριων περιβαλλοντικών γεγονότων.
Μαθησιακά αποτελέσματα	
Γνώση	<ul style="list-style-type: none"> • Εξηγήστε τα αίτια και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής • Να περιγράψετε τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα. • Αναγνωρίζουν τα επιστημονικά στοιχεία που υποστηρίζουν τις θεωρίες για την κλιματική αλλαγή • Να εντοπίζουν και να περιγράφουν τις κύριες οντότητες/φορείς διακυβέρνησης στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών πολιτικών στην Ευρώπη και στις χώρες των ενηλίκων
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή στρατηγικών για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα στην καθημερινή ζωή • Μάθετε για τα κύρια ζητήματα της αλυσίδας εφοδιασμού (σπάνια υλικά και τεχνολογικά απόβλητα) • Να είναι σε θέση να εφαρμόζουν απλές στρατηγικές για τον περιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
Αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν τη σημασία της ανάληψης δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής • Να υποστηρίζουν βιώσιμες πρακτικές και πολιτικές για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

2.

Τομέας ικανοτήτων	Βιώσιμη διαβίωση και ατομικό αποτύπωμα
Δήλωση ικανότητας	Προσδιορισμός και περιγραφή των εννοιών του βιώσιμου τρόπου ζωής και πώς το ατομικό αποτύπωμα μπορεί να κάνει τη διαφορά, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων διαστάσεων του, και πώς ο καθένας μπορεί να συμβάλει συγκεκριμένα στη διατήρηση ενός βιώσιμου τρόπου ζωής.
Μαθησιακά αποτελέσματα	
Γνώση	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν την έννοια της βιώσιμης διαβίωσης και τη σημασία της για την περιβαλλοντική ευημερία. • Να περιγράψετε την έννοια του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και τους κύριους παράγοντες που συμβάλλουν στη διάσταση του ατομικού αποτυπώματος. • Να περιγράφουν τον αντίκτυπο των ατομικών ενεργειών στο περιβάλλον και την ευρύτερη κοινότητα • Να περιγράφουν τις ατομικές συμπεριφορές και να εντοπίζουν βιώσιμα/μη βιώσιμα σημεία για την αποφυγή περιβαλλοντικής εκμετάλλευσης, εργασιακής εκμετάλλευσης κ.λπ.
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμόζουν βιώσιμες πρακτικές στην καθημερινή ρουτίνα, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας και νερού και άλλες βιώσιμες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. • Αναλύουν τις προσωπικές καταναλωτικές συνήθειες για να εντοπίσουν τομείς προς βελτίωση. • Να αξιολογούν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των επιλογών προϊόντων και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις αγοράς.
Αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμούν το ρόλο των ηλικιωμένων ενηλίκων ως παράδειγμα για τις νεότερες γενιές. • Να δείχνουν ενσυναίσθηση απέναντι στις περιβαλλοντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μελλοντικές γενιές. • Να υποστηρίζουν βιώσιμες επιλογές και να ενθαρρύνουν τους άλλους να μειώσουν το οικολογικό τους αποτύπωμα.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	<ul style="list-style-type: none"> • Να επιδεικνύουν προσωπική δέσμευση για συνεχή μείωση του ατομικού αποτυπώματος και προώθηση της αειφορίας.
--	--

3.

Τομέας Ικανοτήτων	Πράσινες Επενδύσεις
Δήλωση Ικανότητας	<p>Προσδιορισμός και περιγραφή της έννοιας των πράσινων επενδύσεων, εξισορροπώντας τα οφέλη και την τρέχουσα κατάσταση της αγοράς. Να είστε σε θέση να εντοπίζετε και να εφαρμόζετε απλές στρατηγικές για να είστε οικονομικά ενημερωμένοι και να εξισορροπείτε τη σημασία της ασφάλισης προς τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και τα θέματα υγείας. Να εκτιμούν τη σημασία των πράσινων επενδύσεων για να κατανοήσουν συγκεκριμένα τα αποτελέσματα της βιωσιμότητας.</p>
Μαθησιακά αποτελέσματα	
Γνώση	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν την έννοια των πράσινων επενδύσεων και τον ρόλο τους στην προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. • Προσδιορίστε και περιγράψτε τις κύριες πολιτικές σχετικά με τις πράσινες επενδύσεις, • Να μάθετε για τις κύριες επιλογές σχετικά με τη βιωσιμότητα στα συνταξιοδοτικά συστήματα. • Μάθετε για τον τρόπο πραγματοποίησης επενδύσεων (χρήματα, κρυπτονομίσματα) που είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή βιώσιμων επενδυτικών στρατηγικών για τη διάθεση οικονομικών πόρων προς πράσινες πρωτοβουλίες και ικανότητα αξιολόγησης των επιλογών λήψης αποφάσεων • Να είναι σε θέση να εφαρμόζουν στρατηγικές έρευνας και να συλλέγουν σχετικές πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις σε πράσινες επενδύσεις στην Ευρώπη.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτιωμένες αναλυτικές δεξιότητες για την αξιολόγηση των οικονομικών οφελών και κινδύνων των πράσινων επενδυτικών ευκαιριών. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων που συνάδουν με τους προσωπικούς στόχους και την ανοχή στον κίνδυνο.
Αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμούν τις δυνατότητες των πράσινων επενδύσεων να δημιουργήσουν θετικές αλλαγές και να συμβάλουν σε ένα βιώσιμο μέλλον. • Να επιδεικνύουν προσωπική δέσμευση για την ευθυγράμμιση των οικονομικών πόρων με βιώσιμες και ηθικές επενδυτικές πρακτικές. • Να προβλέπουν τη μελλοντική ανάπτυξη και κερδοφορία των πράσινων τομέων και βιομηχανιών.

4.

Τομέας ικανοτήτων	Επικοινωνία και πράσινη υπεράσπιση
Δήλωση ικανότητας	<p>Προσδιορίστε και περιγράψτε τα κύρια στοιχεία της αποτελεσματικής επικοινωνίας, ιδίως για την προώθηση πράσινων πρακτικών, την ευαισθητοποίηση και την εμπλοκή των συνομηλίκων της κοινότητας. Να αποκτήσετε τα βασικά στοιχεία μιας απλής και αποτελεσματικής επικοινωνίας. Προσδιορίστε τα κύρια στοιχεία της πράσινης συνηγορίας, συγκρίνοντας διαφορετικές εκστρατείες χωρίς αποκλεισμούς, και μάθετε τα βασικά στοιχεία σχετικά με την αειφορία στην επικοινωνία.</p>
Μαθησιακά αποτελέσματα	
Γνώση	<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορίστε και περιγράψτε τα κύρια στοιχεία της πράσινης συνηγορίας και τη σημασία της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας ως προς τον αντίκτυπό της στην ανθρώπινη ευημερία. • Να εντοπίζετε τα κύρια στοιχεία που δεν αποτελούν μέρος μιας παραπλανητικής επικοινωνίας, ιδίως στα καταναλωτικά αγαθά

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	<ul style="list-style-type: none"> • Μάθετε για τις κύριες περιβαλλοντικές πλατφόρμες όπου πρέπει να ενημερώνεστε • Εντοπίστε τις κύριες οργανώσεις που ασχολούνται με τον περιβαλλοντικό ακτιβισμό, είτε με νεανικό κοινό είτε με άλλους τύπους κοινού • Να είστε σε θέση να ανιχνεύσετε τις κύριες στρατηγικές και συμβουλές σχετικά με την πράσινη συνηγορία για την ενθάρρυνση της συμμετοχής, κατά της πράσινης πλύσης
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλύστε το ψηφιακό περιεχόμενο ως προς την αξιοπιστία, την αξιοπιστία και τη συνάφεια πριν το κοινοποιήσετε ή ασχοληθείτε με αυτό. • Να είναι σε θέση να αναλύουν τον τρόπο ανάπτυξης πράσινων δραστηριοτήτων. • Να αναλύουν περιβαλλοντικές πολιτικές και πρωτοβουλίες για να αξιολογούν την αποτελεσματικότητά τους και να υποστηρίζουν τις αναγκαίες αλλαγές
Αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμούν τη συνεργασία με κοινοτικές οργανώσεις, περιβαλλοντικές ομάδες και τοπικές αρχές για την αύξηση του αντίκτυπου των περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών. • Να επιδεικνύουν σκοπιμότητα στη διαγενεακή μάθηση προς μια πιο βιώσιμη Ευρώπη

5.

Τομέας ικανοτήτων	Συνεργατικές δεξιότητες για τοπικές πράσινες πρωτοβουλίες
Δήλωση ικανότητας	<p>Προσδιορισμός των κύριων εμποδίων και των ευκαιριών συνεργασίας για την ανάφλεξη πράσινων πρωτοβουλιών και την ενίσχυση της δέσμευσης των ενηλίκων. Προσδιορισμός των κύριων καθημερινών σεναρίων όπου μπορεί να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ ομοτίμων και να ενθαρρυνθούν οι γείτονες στην υιοθέτηση ενός πιο πράσινου τρόπου ζωής.</p> <p>Να είναι σε θέση να εφαρμόζουν απλές στρατηγικές για την έναρξη και την οργάνωση τοπικών πράσινων πρωτοβουλιών. Να ενθαρρύνουν μια διαγενεακή προσέγγιση στη μεταφορά γνώσεων προς τις νέες γενιές.</p>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Μαθησιακά αποτελέσματα	
Γνώση	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακαλέστε τους βασικούς φορείς και οργανισμούς που συμμετέχουν σε τοπικές πράσινες πρωτοβουλίες. • Περιγράψτε τους σκοπούς, τους στόχους και τις στρατηγικές των τοπικών πράσινων πρωτοβουλιών. • Κατανοήστε τη σημασία της συνεργασίας στην προώθηση τοπικών πράσινων πρωτοβουλιών εντοπίζοντας ορισμένα σημαντικά σημεία • Προσδιορίστε τις βασικές αρχές των συνεργατικών συζητήσεων • Προσδιορίστε τα κύρια εμπόδια διάκρισης για την αποτελεσματική συμμετοχή σε πράσινα θέματα
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Να εφαρμόζουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και αποτελεσματικής επικοινωνίας για να συμβάλλουν σε συζητήσεις συνεργασίας. • Να διαπιστώνουν τη σχέση μεταξύ της συνεργασίας και της επιτυχίας των πράσινων πρωτοβουλιών. • Να είστε σε θέση να σχεδιάσετε μια απλή εκδήλωση σε τοπικό επίπεδο αποκτώντας μια μεθοδολογία δράσης
Αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίστε τις δυνατότητες των ηλικιωμένων να συμβάλουν στην επιτυχία των πράσινων τοπικών πρωτοβουλιών. • Ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της συνεργασίας και της συμμετοχής για την υγιή και ενεργό γήρανση. • Δημιουργία εμπιστοσύνης μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων συνεργασίας ως μέσο προώθησης της συμμετοχής των ηλικιωμένων σε πράσινες πρωτοβουλίες.

6.

Τομέας ικανοτήτων	Ανθεκτικότητα και προσαρμογή στην αλλαγή
Δήλωση ικανότητας	Προσδιορίστε και περιγράψτε τα κύρια στοιχεία της ανθεκτικότητας και της προσαρμογής για μια υγιή και ισορροπημένη διαβίωση, εστιάζοντας στα θέματα της βιώσιμης ζωής στην τρίτη και τέταρτη ηλικία. Μάθετε για τα τρωτά σημεία και πώς να αναπτύσσετε ανάλογες στρατηγικές. Εκτιμήστε τη

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	<p>σημασία της δια βίου μάθησης και της διατήρησης της δραστηριότητας σε διάφορα επίπεδα για την ενίσχυση της ικανότητας του ατόμου να αλλάζει συνήθειες και να ανταποκρίνεται σταθερά απέναντι σε νέες καταστάσεις.</p>
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p>	
<p>Γνώση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμός και περιγραφή των εννοιών της ανθεκτικότητας και της προσαρμογής στην αλλαγή στο πλαίσιο προσωπικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων. • Ανάκληση των παραγόντων που συμβάλλουν στην ατομική και κοινοτική ανθεκτικότητα • Μάθετε για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη γήρανση • Εντοπισμός των κύριων τεχνικών για την ευεξία και τη βιώσιμη γήρανση
<p>Δεξιότητες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση των προσωπικών δυνάμεων και πόρων για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας απέναντι στις προκλήσεις. • Ανάπτυξη στρατηγικών για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της προσαρμογής. • Να είναι σε θέση να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των διαφόρων τεχνικών ανάπτυξης ανθεκτικότητας και να προβαίνουν σε προσαρμογές ανάλογα με τις ανάγκες.
<p>Αυτονομία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτίμηση της σημασίας της ανθεκτικότητας και της προσαρμογής στην αλλαγή για τη διατήρηση της ευημερίας και της ποιότητας ζωής • Εκτίμηση των ευκαιριών για ανάπτυξη και μάθηση που προέρχονται από την αποδοχή της αλλαγής και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας • Ενσυναίσθηση απέναντι στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το άτομο και οι άλλοι κατά τη προσαρμογή στην αλλαγή • Υποστήριξη της σημασίας της οικοδόμησης προσωπικής και κοινοτικής ανθεκτικότητας απέναντι στις περιβαλλοντικές και κοινωνικές αλλαγές

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

7.

Τομέας ικανοτήτων	Περιβαλλοντική διαδικτυακή δέσμευση
<p>Δήλωση ικανότητας</p>	<p>Προσδιορισμός των κύριων στοιχείων της διαδικτυακής δέσμευσης και της ψηφιακής επωνυμίας για να ενθαρρύνετε δράσεις υπέρ του περιβάλλοντος. Αυτή η ενότητα θα επικεντρωθεί στη μετατροπή των αντιλήψεων και στάσεων σε συγκεκριμένες, φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις. Επιπλέον, θα επικεντρωθεί στη διευκόλυνση και διαχείριση διαδικτυακών πρωτοβουλιών περιβαλλοντικής δέσμευσης που συνδέονται αποτελεσματικά και αλληλοεπιδρούν με διαφορετικά κοινά.</p>
Μαθησιακά αποτελέσματα	
<p>Γνώση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση της σημασίας της περιβαλλοντικής διαδικτυακής δέσμευσης για την ευαισθητοποίηση και τη προώθηση της δράσης. • Θα μάθουν για τη ποικιλία των μορφών ψηφιακής επικοινωνίας που μπορούν να μεταφέρουν περιβαλλοντικά μηνύματα (πλατφόρμες μέσω κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακά φόρουμ, διαδικτυακά σεμινάρια, τηλεδιάσκεψη). • Θα μπορούν να θυμούνται τα διάφορες διαδικτυακές πλατφόρμες και εργαλεία που είναι διαθέσιμα για περιβαλλοντική δέσμευση • Εντοπίζουν τις κύριες διαδικτυακές πλατφόρμες και εργαλεία που είναι διαθέσιμα για περιβαλλοντική δέσμευση. • Εντοπισμός καμπάνιων greenwashing και τη παρουσία τους στο διαδίκτυο.
<p>Δεξιότητες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργούν μια σωστή ψηφιακή ταυτότητα για να προωθήσουν ένα βιώσιμο τρόπο ζωής • Δυνατότητα χρήσης και αλληλεπίδρασης με τις κύριες πλατφόρμες ψηφιακών μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλα εργαλεία

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτίμηση της δύναμης της διαδικτυακής δέσμευσης για την προσέγγιση ενός ευρύτερου κοινού και τη προώθηση της συλλογικής δράσης • Ενσυναίσθηση προς τις προοπτικές και τις ανησυχίες των άλλων σε διαδικτυακές περιβαλλοντικές συζητήσεις • Υποστήριξη της ενεργούς συμμετοχής σε διαδικτυακή περιβαλλοντική δέσμευση για τη προώθηση της ευαισθητοποίησης της δράσης • Επίδειξη προσωπικής δέσμευσης για συνεχή μάθηση και ενεργό συμμετοχή σε διαδικτυακές πλατφόρμες για περιβαλλοντικούς λόγους
------------------	---

8.

Τομέας ικανοτήτων	Συνεργασία μεταξύ γενεών
Δήλωση ικανότητας	<p>Προσδιορισμός και περιγραφή των κύριων πτυχών της συνεργασίας και της πρακτικής μεταξύ των γενεών, κατανοώντας τα κύρια στερεότυπα και προκαταλήψεις και αναπτύσσοντας στρατηγικές για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων τους και την ενίσχυση της υπεράσπισης και της εργασίας για τη βιωσιμότητα. Ενθάρρυνση των κρίσιμων δεξιοτήτων για επικοινωνία και πρακτική με σεβασμό μέσω του σχεδιασμού πρακτικών χωρίς αποκλεισμούς και αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ηλικία στη περιβαλλοντική εκπαίδευση.</p>
Μαθησιακά αποτελέσματα	
Γνώση	<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμός και περιγραφή της έννοιας της συνεργασίας μεταξύ των γενεών για την περιβαλλοντική αλλαγή • Προσδιορισμός των οφελών της συνεργασίας μεταξύ των γενεών στην κοινότητα • Κατανόηση σχετικά με τις διακρίσεις λόγω ηλικίας και τις πρακτικές ένταξης στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη στρατηγικής χωρίς αποκλεισμούς για τη πλήρη συμμετοχή στη πολιτική, κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή • Ανάπτυξη βιώσιμων δεσμών στη κοινότητα προς όφελος της κοινότητας και της κοινωνίας • Επιλογή και ισορρόπηση μεταξύ διαφορετικών τοπικών δραστηριοτήτων που μπορούν να βελτιώσουν τις πρακτικές μεταξύ των γενεών
Αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Δέσμευση για σεβασμό προς διαφορετικές γενεές και προσεγγίσεις • Κατανόηση τη τρέχουσας κατάστασης σχετικά με τα κινήματα νεολαίας και τον ακτιβισμό για τη βιωσιμότητα

8. Μεθοδολογία ενδυνάμωσης ηλικιωμένων στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό στις καθημερινές πρακτικές

Η μεθοδολογία που παρουσιάζεται σε αυτήν την έρευνα στοχεύει να ενδυναμώσει τους ηλικιωμένους στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό μέσω καθημερινών πρακτικών, ευθυγραμμίζοντας με τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη και ενεργό γήρανση. Συμμετέχοντας ηλικιωμένα άτομα στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό, μπορούμε να αξιοποιήσουμε τη γνώση, την εμπειρία και τη δέσμευσή τους για την προώθηση της θετικής αλλαγής.

Ένα από τα βασικά έγγραφα που καθοδηγούν αυτή τη μεθοδολογία είναι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής για τις προσπάθειες της ΕΕ να καταστήσει την Ευρώπη την πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο στον κόσμο. Τονίζει την ανάγκη συμμετοχής των πολιτών και καλεί την ενεργό συμμετοχή όλων των γενεών στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων. Επιπλέον, οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs), ιδιαίτερα ο στόχος 13 για τη δράση για το κλίμα, υπογραμμίζουν τη σημασία των συλλογικών προσπαθειών για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Η συμμετοχή των ηλικιωμένων στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό μπορεί να διευκολυνθεί μέσω διαφόρων σεναρίων:

- **Πρωτοβουλίες με βάση την κοινότητα:** Ενθάρρυνση των ηλικιωμένων για συμμετοχή σε τοπικές περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες όπως κοινοτικοί κήποι, έργα αναδάσωσης αστικών περιοχών ή εκστρατείες μείωσης των απορριμμάτων. Αυτές οι δραστηριότητες παρέχουν ευκαιρίες για ενεργό συμμετοχή και ανταλλαγή γνώσεων με τις νεότερες γενιές.
- **Εκπαιδευτικά προγράμματα:** Οργανώστε εργαστήρια, σεμινάρια και εκπαιδευτικές συνεδρίες για να βελτιώσετε την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων από τους ηλικιωμένους. Αυτά τα προγράμματα μπορούν να καλύπτουν θέματα όπως ο βιώσιμος τρόπος ζωής, η εξοικονόμηση ενέργειας, η διαχείριση των απορριμμάτων και η διατήρηση της βιοποικιλότητας.
- **Υπεράσπιση και ανάπτυξη πολιτικής:** Συμμετοχή ηλικιωμένων σε προσπάθειες συνηγορίας/ υπεράσπισης για να επηρεάσουν τις περιβαλλοντικές πολιτικές σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Μπορούν να συνεισφέρουν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους στη διαμόρφωση πολιτικών που αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ανάγκες και ανησυχίες των ηλικιωμένων, ενώ προάγουν τη βιωσιμότητα.
- **Ανταλλαγές μεταξύ γενιών:** Διευκόλυνση διαγενεακών δραστηριοτήτων που φέρνουν κοντά ενήλικες μεγαλύτερης ηλικίας και νεότερες γενιές για την ανταλλαγή ιδεών, γνώσεων και εμπειριών που σχετίζονται με τον περιβαλλοντικό ακτιβισμό. Αυτό προάγει την αμοιβαία μάθηση και ενισχύει την αίσθηση αλληλεγγύης μεταξύ των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων.

Για τους εκπαιδευτές ενηλίκων που εργάζονται με ηλικιωμένους, ακολουθούν ορισμένες βασικές συμβουλές και σκέψεις:

- **Σεβασμός και αξία εμπειρίας:** Αναγνωρίστε και εκτιμήστε τις εμπειρίες ζωής, τις δεξιότητες και τις γνώσεις που φέρνουν στο τραπέζι οι ηλικιωμένοι. Δημιουργήστε ένα περιεκτικό και υποστηρικτικό περιβάλλον που εκτιμά τη συνεισφορά τους και ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή.
- **Προσαρμογή προσεγγίσεων μάθησης:** Προσαρμόστε μεθόδους διδασκαλίας ώστε να προσαρμόζονται σε διαφορετικά στυλ μάθησης και προτιμήσεις. Χρησιμοποιήστε έναν συνδυασμό διαδραστικών τεχνικών, συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων, ομαδικών δραστηριοτήτων,

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

παρουσιάσεων πολυμέσων και πρακτικών εμπειριών, για να κάνετε τη μαθησιακή διαδικασία ελκυστική και προσβάσιμη σε όλους τους συμμετέχοντες.

- **Πρώθηση συνεργασίας μεταξύ των γενεών:** Ενθαρρύνετε τη συνεργασία μεταξύ των γενεών διευκολύνοντας τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ηλικιωμένων και των νεότερων γενεών. Αυτό προάγει την αμοιβαία κατανόηση, προωθεί την ανταλλαγή γνώσεων και καλλιεργεί το αίσθημα κοινής ευθύνης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Ο εντοπισμός κοινών θεμάτων, όπως τοπικές διαδρομές, ή παρασκευή ψωμιού ή άλλα θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον, μπορεί να γίνει ένας τρόπος για να ορίσετε μια γέφυρα μεταξύ διαφορετικών γενεών. Ειδικότερα, η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα βιολογικά τρόφιμα, τη σπατάλη τροφίμων και τα πάρτι χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας μπορεί να γίνει ένας τρόπος για να προσελκύσει ένα πολύ εγκάρσιο κοινό.
- **Προσφορά ευκαιριών συνεχιζόμενης εκπαίδευσης:** Παρέχετε ευκαιρίες συνεχούς μάθησης που επιτρέπουν στους ηλικιωμένους να ενημερώνονται για αναδυόμενα περιβαλλοντικά ζητήματα, πολιτικές και τεχνολογικές εξελίξεις. Αυτό τους βοηθά να παραμείνουν ενεργοί και να συμμετέχουν στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό, ενισχύοντας τη δια βίου μάθηση.

Παράρτημα

Ισπανία

Κύρια νομοθεσία για τον πράσινο ακτιβισμό/συμπερίληψη ηλικιωμένων/επίπτωση της κλιματικής αλλαγής	
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Νόμος 14/1970, της 4ης Αυγούστου 1970, Γενικός Νόμος περί Παιδείας και Χρηματοδότησης της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Ο Γενικός Νόμος για την Εκπαίδευση και τη Χρηματοδότηση της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (LGE) της 4ης Αυγούστου 1970, καθώς και η Λευκή Βίβλος που προηγήθηκε, που δημοσιεύτηκε το 1969 από το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών με τον τίτλο Εκπαίδευση στην Ισπανία. Βάσεις εκπαιδευτικής πολιτικής εισήγαγαν για πρώτη φορά στη νομοθεσία τους την έννοια της δια βίου εκπαίδευσης. Βάσει αυτού του νόμου, η δια βίου εκπαίδευση είναι ένας από τους στρατηγικούς στόχους και ως εκ τούτου κλειδί για την κατεύθυνση των προσπαθειών και των δράσεων. Στο πλαίσιο αυτού του τύπου εκπαίδευσης, εξέχουσα θέση κατέχει η τριτοβάθμια εκπαίδευση των ηλικιωμένων, που μπορούν να επιστρέψουν στα πανεπιστήμια μέσω διαφόρων διαύλων. Πρόκειται για άτομα άνω των 50 ετών που συμμετέχουν στα λεγόμενα πανεπιστημιακά προγράμματα για ηλικιωμένους που εμφανίστηκαν τη δεκαετία του ογδόντα του 20ού αιώνα σε πανεπιστήμια πολλών βιομηχανικών χωρών
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1970-852
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Νόμος 7/2021, της 20ης Μαΐου, για την Κλιματική Αλλαγή και την Ενεργειακή Μετάβαση
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Σύμφωνα με το άρθρο 1 του, ο νόμος 7/2021 αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015 και

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	<p>υπογράφηκε από την Ισπανία στις 22 Απριλίου 2016. Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση, ο νόμος αυτός αποσκοπεί στη διασφάλιση της επίτευξης ο στόχος της ουδετερότητας των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ισπανία πριν από το 2050 και ένα αποτελεσματικό και ανανεώσιμο ενεργειακό σύστημα, διευκολύνουν τη δίκαιη μετάβαση και διασφαλίζουν τη συνοχή με τους στόχους στους τομείς της δημόσιας και ιδιωτικής δράσης.</p>
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2021-8447
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Νόμος 26/2007, της 23ης Οκτωβρίου 2007, Περιβαλλοντική Ευθύνη
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	<p>Στόχος του Νόμου 26/2007 είναι να ρυθμίσει την ευθύνη των φορέων για την πρόληψη, την αποφυγή και την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών σύμφωνα με το άρθρο 45 του Συντάγματος και τις αρχές της πρόληψης και ότι «όσοι ρυπαίνουν πρέπει να πληρώσουν». Στόχος είναι η:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ενίσχυση των μηχανισμών πρόληψης για την αποφυγή ατυχημάτων με επιβλαβείς συνέπειες για το περιβάλλον. ○ Διασφάλιση της αποκατάστασης των περιβαλλοντικών ζημιών που προκαλούνται από οικονομικές δραστηριότητες, ακόμη και αν αυτές είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και έχουν ληφθεί όλα τα διαθέσιμα προληπτικά μέτρα. ○ Βεβαίωση ότι η πρόληψη και η αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας βαρύνει τον υπεύθυνο χειριστή.
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-18475

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Κύπρος

Κύρια νομοθεσία για τον πράσινο ακτιβισμό/συμπερίληψη ηλικιωμένων/επίπτωση της κλιματικής αλλαγής	
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Νόμος για τον έλεγχο της ρύπανσης των υδάτων και του εδάφους, 2002 (Νόμος Αρ. 106(Ι)/2002).
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Ο νόμος αυτός παρέχει το νομικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος στην Κύπρο. Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ρύπανσης του αέρα και των υδάτων, της διαχείρισης αποβλήτων και των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://www.ecolex.org/details/legislation/water-and-soil-pollution-control-law-2002-law-no-106i2002-lex-faoc091472/
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής Κύπρου, 2017
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής της Κύπρου στην παρατηρούμενη και προβλεπόμενη κλιματική αλλαγή και στοχεύει στην αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://shorturl.at/bkyAV
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Περι Της Ενεργειακής Απόδοσης Κατα Την Τελική Χρήση Και Τον Νομο Των Ενεργειακών Υπηρεσιών Του 2009
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Σκοπός του νόμου αυτού είναι η θέσπιση πλαισίου μέτρων για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης ως εξής: <ul style="list-style-type: none"> Με την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης για τη συμβολή στην επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για το 2020 του 20% στην ενεργειακή απόδοση και των πρωταρχικών της στόχων για το 2030 τουλάχιστον 32,5% στην ενεργειακή απόδοση και για περαιτέρω βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση πέραν

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	<p>αυτών των ημερομηνιών, για την κατάργηση εμποδία στην αγορά ενέργειας και εξάλειψη αστοχιών της αγοράς που εμποδίζουν την αποδοτικότητα στον εφοδιασμό και τη χρήση ενέργειας και προβλέπει τον καθορισμό ενδεικτικών εθνικών στόχων ενεργειακής απόδοσης και συνεισφορών για το 2020 και το 2030· συμβολή στην εφαρμογή της αρχής προτεραιότητας της ενεργειακής απόδοσης·</p> <ul style="list-style-type: none"> ο δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και για την παροχή, στους τελικούς καταναλωτές, άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης· ο με τη θέσπιση ενδεικτικής εθνικής συμβολής ενεργειακής απόδοσης στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το 2030 που ορίζονται στην παράγραφο (α) και σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, η οποία θα λαμβάνει υπόψη ότι η ενέργεια η κατανάλωση της Ένωσης το 2030 δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1273 εκατομμύρια TPI πρωτογενούς ενέργειας ή/και τα 956 εκατομμύρια TPI τελικής ενέργειας και η εθνική συνεισφορά κοινοποιείται στην Επιτροπή ως μέρος του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα, σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
<p>Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης</p>	<p>http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2009_1_31/full.html</p>

Πορτογαλία

Κύρια νομοθεσία για τον πράσινο ακτιβισμό/συμπερίληψη ηλικιωμένων/επίπτωση της κλιματικής αλλαγής	
<p>Νόμος (η/έτος & όνομα)</p>	<p>Lei de Bases do Clima. N. 98/2021, 31 Δεκεμβρίου</p>
<p>Στόχος/ πεδίο</p>	<p>Μετά την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία με τους στόχους της</p>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

<p>εφαρμογής του νόμου</p>	<p>μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% έως το 2030 (σε σύγκριση με το 1990) και την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, η Πορτογαλία επικύρωσε το νόμο «Lei de Bases do Clima».</p> <p>Αυτός ο νόμος απαριθμεί ένα σύνολο κοινών στόχων που στοχεύουν στην ενσωμάτωση δημόσιων πολιτικών για το κλίμα που στοχεύουν στην επιτάχυνση, διατηρώντας παράλληλα την κοινωνική ισορροπία, τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία και μια κοινωνία ουδέτερη ως προς τις εκπομπές ρύπων. τη διασφάλιση της κλιματικής δικαιοσύνης, την προστασία των πιο ευάλωτων κοινοτήτων· προώθηση της ορθολογικής χρήσης των πόρων, συγκεκριμένα μέσω της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της κυκλικότητας στην κατανάλωση των πόρων· προστασία της βιοποικιλότητας· και τη διασφάλιση στρατηγικών αξιολογήσεων νομοθετικών και επενδυτικών μέτρων.</p> <p>Καθιερώνει επίσης ένα σύνολο αρχών, κλιματικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, η Πορτογαλία ήταν επίσης η πρώτη χώρα στον κόσμο που πρότεινε την κλιματική σταθερότητα ως Κοινή Κληρονομιά της Ανθρωπότητας σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο.</p>
<p>Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης</p>	<p>https://dre.pt/dre/detalhe/lei/98-2021-176907481</p>
<p>Νόμος (η/έτος & όνομα)</p>	<p>Νόμιμη αποστολή αρ. 132/2021 - Κανονισμοί για το Δίκτυο Ανώτερων Πανεπιστημίων. 6 Ιανουαρίου</p>
<p>Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου</p>	<p>Αυτό το νόμιμο αποσταλεί θεσπίζει τους κανονισμούς για το Δίκτυο Ανώτερων Πανεπιστημίων, με στόχο να υποστηρίξει την ανάπτυξη πολιτικών που διασφαλίζουν την αξιοπρεπή γήρανση των πολιτών, μέσω της εφαρμογής μέτρων για την προώθηση της ενεργού και υγιούς ιδιότητας του πολίτη.</p> <p>Είναι μια εξέλιξη μετά την αναγνώριση της σημασίας των ανώτερων πανεπιστημίων, ως οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και ορισμένων δήμων, των οποίων στόχος είναι η προώθηση της ενεργού και υγιούς γήρανσης, μέσω της τακτικής προώθησης ενός συνόλου κοινωνικο-πολιτιστικών, εκπαιδευτικών, κοινωνικών και δραστηριότητες αναψυχής.</p>
<p>Σύνδεσμος στη</p>	<p>https://dre.pt/dre/detalhe/despacho/132-2021-153025033</p>

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

σελίδα της κυβέρνησης	
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Νόμος αριθ. 19/2014 - Ορισμός των πορτογαλικών περιβαλλοντικών πολιτικών. 14 Απριλίου
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Αυτός ο νόμος ορίζει τη βάση για τις περιβαλλοντικές πολιτικές της Πορτογαλίας. Στοχεύει στην επιβολή των περιβαλλοντικών δικαιωμάτων μέσω της προώθησης της αειφόρου ανάπτυξης, με την υποστήριξη της κατάλληλης διαχείρισης του περιβάλλοντος, ιδίως των οικοσυστημάτων και των φυσικών πόρων, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη μιας κοινωνίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα και μιας «πράσινης οικονομίας», ορθολογικής και αποτελεσματικής η αξιοποίηση των φυσικών πόρων, που διασφαλίζει την ευημερία και τη σταδιακή βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://dre.pt/dre/detalhe/lei/19-2014-25344037

Ιταλία

Κύρια νομοθεσία για τον πράσινο ακτιβισμό/συμπερίληψη ηλικιωμένων/επίπτωση της κλιματικής αλλαγής	
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Περιβαλλοντική νομοθεσία 152/06
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Η νομοθεσία αποτελεί το ενοποιημένο κείμενο κανονισμών για το περιβάλλον και τη διαχείριση των απορριμμάτων. Το ιταλικό περιβαλλοντικό κείμενο συγκεντρώνει τους κύριους κανονισμούς που διέπουν το περιβάλλον και την επικράτεια στην Ιταλία.
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://www.parlamento.it/parlam/leggi/deleghe/06152dl.htm

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Νόμος (η/έτος & όνομα)	Νόμος 141/2019 - Decreto Clima
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Ο νόμος επικεντρώνεται στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, στα κίνητρα για τους δήμους για μείωση του πλαστικού, στις βιώσιμες σχολικές μεταφορές, στις πράσινες γωνιές στα σούπερ μάρκετ, στην επέκταση του αστικού πρασίνου, στη διατήρηση του εδάφους, στην πρόληψη της απόρριψης στο έδαφος και στη χρηματοδότηση εκστρατειών πράσινης επικοινωνίας.
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2019/12/13/19G00148/sg
Νόμος (η/έτος & όνομα)	Νόμος 221/2015 - Διατάξεις για περιβαλλοντικά θέματα για την προώθηση μέτρων πράσινης οικονομίας και τον περιορισμό της υπερβολικής χρήσης φυσικών πόρων
Στόχος/ πεδίο εφαρμογής του νόμου	Νόμος με επίκεντρο την ενίσχυση των χώρων πρασίνου, την υλοποίηση δράσεων πράσινης οικονομίας που ευνοούν τη μείωση της χρήσης των φυσικών πόρων. Ειδικότερα, προβλέπει ότι τα πάρκα μπορούν να παράγουν βιολιπασματοποιήσιμα απόβλητα, μοιράζοντας έτσι τα πάρκα/χώρους πρασίνου με τις παραγωγικές μονάδες.
Σύνδεσμος στη σελίδα της κυβέρνησης	http://www.assocostieri.it/normativa/L.n.%20221_2015.pdf

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ερωτηματολόγιο πεδίου - ενήλικες

Γένος

Ηλικία

Σχολικός τίτλος

Απαντήσεις από 1-5

Προστασία βιοποικιλότητας

Εξοικονομείτε νερό κάνοντας μικρότερα ντους και διορθώνοντας διαρροές;

Μπορείτε να διαβάσετε για τις κύριες επιπτώσεις της απώλειας βιοποικιλότητας;

Ακτιβισμός για κλιματική αλλαγή

Συμμετέχετε ενεργά σε διαδικτυακές εκστρατείες ή αναφορές που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και τα περιβαλλοντικά ζητήματα;

Γνωρίζετε πολλά για την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της;

Συμμετέχετε ποτέ σε εκδηλώσεις με νέους σχετικά με παλαιότερες βιώσιμες πρακτικές (παλαιότερες ή παρούσες);

Μπορείτε να διαβάσετε για τις σημερινές καταστάσεις της κλιματικής αλλαγής;

Διαχείριση αποβλήτων

Βρίσκετε εύκολη τη διαλογή των σκουπιδιών σας;

Δωρίζεις τα μεταχειρισμένα σου ρούχα;

Πράσινα κινήματα

Συμμετέχετε ποτέ σε υπαίθριο περπάτημα;

Υποστηρίζετε πολιτικούς υποψηφίους ή κόμματα που προωθούν πράσινες πολιτικές;

Βιώσιμη διαβίωση και ψώνια

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Αγοράζετε προϊόντα που είναι φιλικά προς το περιβάλλον, όπως ενεργειακά αποδοτικές συσκευές ή προϊόντα κατασκευασμένα από ανακυκλωμένα υλικά;

Αγοράζετε τοπικά και βιολογικά προϊόντα;

Χρησιμοποιείτε τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή περιορίζετε τη χρήση ιδιωτικών αυτοκινήτων;

Νιώθετε ότι η ρύπανση και οι περιβαλλοντικές αλλαγές επηρεάζουν τη ζωή σας;

Καταναλώσεις ενέργειας

Κάνετε προσπάθεια εξοικονόμησης νερού και ενέργειας στην καθημερινότητά σας;

Προσπαθείτε να αγοράσετε εξοπλισμό που διατηρεί την ενέργειά σας;

Πράσινες επενδύσεις

Σκέφτεστε ποτέ να επιλέξετε συνταξιοδοτικά προγράμματα που υποστηρίζουν την πράσινη ενέργεια;

Επιλέγετε ποτέ επενδύσεις με βάση τις πράσινες πολιτικές μιας τράπεζας;

Χρήση τεχνολογίας

Χρησιμοποιείτε τεχνολογίες για να διατηρήσετε την ενέργεια και το μήκος τους;

Ποια είναι τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζετε σε καθημερινή βάση:

1. Λήψη πληροφοριών για κύρια περιβαλλοντικά ζητήματα
2. Δυσκολία στην υιοθέτηση βιώσιμων συνηθειών στην καθημερινή ζωή, όπως η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας ή η ελαχιστοποίηση της σπατάλης
3. Περιορισμένη πρόσβαση σε ανακαινισμένα υλικά ή μεταχειρισμένη τεχνολογία
4. Δυσκολία στην εύρεση ανθεκτικών και βιώσιμων υλικών για τεχνολογική χρήση
5. Αβεβαιότητα σχετικά με το πώς να επενδύσετε σε βιώσιμες πρωτοβουλίες ή να κάνετε συνταξιοδοτικά σχέδια που ευθυγραμμίζονται με βιώσιμες αξίες
6. Περιορισμένη ευαισθητοποίηση σχετικά με τα πράσινα κινήματα και τον τρόπο συμμετοχής στην προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας
7. Άλλο

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ερωτηματολόγιο πεδίου- εκπαιδευτές ενηλίκων

Γένος

Ηλικία

Σχολικός τίτλος

Στις καθημερινές σας δραστηριότητες, συζητάτε ποτέ περιβαλλοντικά θέματα με τους ηλικιωμένους; Πως?

Με βάση την άποψή σας, ποια είναι τα πιο συνηθισμένα εμπόδια για να ενεργοποιηθούν οι παλαιότερες γενιές να είναι περιβαλλοντικά ενεργές;

Έχετε κάνει ποτέ δραστηριότητες για πράσινα θέματα; Γιατί ναι ή γιατί όχι;

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

